

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura Ziarului Arad Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938, Trib. Arad.

ARAD. ANUL 55. No. 59.
1940. március 14., csütörtök.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Szerdán megszűntek a finn-orosz hadműveletek

Lemondott a finn kormány két tagja. — A nyugati szövetségesek hajlandók voltak hadsereget küldeni Finnországba

Találgatások a római tárgyalások körül

Helsinki. (Rador.) A Reuter-iroda jelentése szerint szerdán délelőtt 12 órakor a szovjet—finn hadszíntereken a harc véget ért. Tanner külügyminiszter rádió útján hozta nyilvánosságra a béke megkötését. Róma. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenté: A finn—orosz béke megkötését a lapok hatalmas címei alatt közlik. A Messagero rövid visszaillesztés keretében megállapítja, hogy a finn kormány által tett engedmények lehetővé tették az orosz kormánynak azt, hogy visszaszerezze a cári uralkodó alatt elvesztett valamennyi fontos pozícióját a Balti-tengeren. A karéliei félsziget átengedése Viipuri városával együtt Kronstadtnak ugyanazt a fontosságot kölcsönzi, mint amilyennel rendelkezett a világháború előtt. A lapok főhelyen közlik Daladier nyilatkozatát Franciaország magatartásáról Finnországgal szemben. A Popolo di Roma azt írja, hogy ez a nyilatkozat elkésett igazolása annak, hogy Franciaország készen állt csapatkiutakra is Finnország számára. Az olasz lapok hangsúlyozzák London meglepetését és megdöbbenését a békekötés hírével kapcsolatban. Kopenhága. (Rador.) A Berlingske Tidende írja: A béke létrehozatala valamennyi skandináv-államban a megkönnyebbültség érzését keltette. Mindegyik külön-külön átérzi, hogy a Skandináv-államokat végveszély fenyegette.

A béke feltételei

Moszkva. (Rador.) A finn—szovjet békefeltételeket a következőkben közlik Moszkvából hivatalosan:

1. A békeszerződést szovjet részről Molotov, Zsdanov és Vasziljevski dandárnarancsnok írták alá, míg Finnország részéről Ritti miniszterelnök, Paasikivi, Walden tábornok és Voitama tanár.

2. Finnország átengedi a Szovjetnek Viipurit és a karéliei félszigetet. A Ladoga-tó egész partvidékét, a Halász-félszigetet és Finnország egyes keleti területeit.

3. A szovjet megkapja 5 millió finn márkáért Hangó félsziget bérletét támaszpont létesítésére, 30 évre.

4. Finnország kötelezi magát, hogy Északi-óceáni vizeken nem tart hadihajókat, tengeralattjárókat, repülőgépeket, csupán kisebb parti őrhajókat tarthat.

5. A Szovjetunió visszavonja csapatait Petsamóból.

6. A Szovjetunió szabad átmenő forgalmat kap Petsamónál Norvégia felé és viszont, vámellenőrzés nélkül.

7. Az 1940. év folyamán vasutvonalat építenek Kanadalakától Kemijervig.

8. A békeszerződést három nap alatt ratifikálni kell s ezeket az okmányokat Moszkvában cserélik ki.

9. Az északi arcvonalon március 13-án déli 12 órától megszűnnek a hadműveletek és ettől az időponttól kezdve, valamint a déli arcvonalon március 15-től kezdve a csapatok megkezdik visszavonulásukat az új állami határig.

10. A finn és szovjet kereskedelmi tárgyalások haladéktalanul megkezdődnek.

Egész éjszaka ülésezett a finn parlament

Helsinki. (Rador.) Annak ellenére, hogy a hírek szerint szerda délelőtt befejezik a hadműveleteket, szerdára virradó éjszaka rendkívül heves harcok folytak Viipuri külvárosában.

A parlament tagjai kedd este hét órakor összeültek, hogy megvizsgálják a békefeltételeket. Szerda hajnali négy óráig azonban még nem fejezték be tanácskozásukat.

Helsinki. (Rador.) A finn küldöttség által

Moszkvában aláírt békefeltételeket a finn parlamentnek kell jóváhagynia. Miután az egyezmény következtében az ország alapjaiban változás történik, az alkotmány értelmében az egyezményt a parlament tagjainak legalább öthatod része kell jóváhagyja. Az egyezménytől kapcsolatban egyébként a Reuter-iroda munkatársa beszélgetést folytatott egy beavatott személyiséggel, aki a következőket mondotta:

— Mindent elkövettünk, amit csak lehetett az oroszok ellen, többet azonban már nem tudtunk tenni. Egyes külföldi barátaink nem támogattak elég gyorsan és kielégítő módon, vagyis nem siettek segítségünkre.

London. (Rador.) Az Evening Standard azt a kérdést teszi fel, hogy vajon miért nem kérte Finnország a nyugati hatalmak segítségét, majd így folytatja: Finnország számára két választás volt, vagy elfogadja a szovjet feltételeket, vagy pedig országát még nagyobb pusztasággá változtatja át, mint aminő a világháború idején volt. Finnország

Bucurestiből jelentik: Helsinkii hivatalos jelentés szerint szerda délelőtt a finn hadsereg tagjai előtt felolvasták Mannerheim tábornagy napiparancsát, amelyben a háború befejezését közölte csapataival. A tábornagy napiparancsában méltatta a finn katonák hősiességét.

Ugyancsak szerda délelőtt nyilvánosságra hozták a finn főparancsnokság utolsó hadijelentését, amelyben a hadvezetőség közölte, hogy szerda délelőtt 11 óráig szakadatlan küzdelem folyt az ellenfelek között. A karéliei földszorosban a finn csapatok felnyitották sikeres ellentámadásaikat és visszaszorították az orosz csapatokat, amelyeknek súlyos veszteséget okoztak. A harc során 15 orosz tankot szétlőttek, négy szovjet repülőgépet pedig megsemmisítettek a légiellátó ütegek. Az orosz repülők délelőtt 10 órakor Kiejevrit bombázták és három személyt megöltek a bombaszállítók. A Viipuri öbölben is visszaszorították az ellenséget, amely a hét folyamán a fegyverszünetig 66 harcikocsit veszített.

Chamberlain a finn-orosz békekötésről

London. Az angol alsóház legutóbbi ülésén Chamberlain miniszterelnök beszámolt arról, hogy a helsinkii angol nagykövettel szerda reggel közölték a finn—orosz békeszerződés létrejöttét és

az előbbi választotta és jóérzésű emberek közül csak igen kevesen állíthatják, hogy hibázott.

Lemondott két finn miniszter

Moszkva. (Rador.) A finn tárgyaló bizottság Ritti miniszterelnökkel és Paasikivi államminiszterrel az élen szerdán délután repülőgépen elhagyta Moszkvát.

Helsinki. (Rador.) A hadügyminiszter és a közoktatásügyi miniszter lemondását hivatalosan is bejelentették. A lemondás oka az, hogy a két miniszter nem osztotta a kormány többi tagjainak nézetét a Szovjetországgal való béke megkötését illetően. Hivatalos körökben kijelentik, hogy az utolsó szó a finn parlamentet illeti, amely hivatott arra, hogy a finn delegáció által elfogadott kötelezettségeket ratifikálja vagy visszautasítsa. A szerdán megjelent finn lapok nem közölnek részleteket a békeegyezményről, de értésére adják a közönségnek, hogy a békét tényleg megkötötték.

Százezrek pusztultak el az északeurópai háborúban

Stockholm. (Rador.) A Reuter-ügynökség levelezője szerint a Finnország déli részén folyó harcokban a veszteségek mindkét részről nagyok. Az oroszok eddigi veszteségét összesen háromszáz—négyezer emberre becsülik, a finnek pedig csak a karéliei földszoroson mintegy kétezer fiatal tisztet veszítettek.

Tallin. (Rador.) A Stefani-ügynökség szerint az oroszok a karéliei offenzívájuk során 21.000 halottat, 50.000 sebesültet és 3000 foglyot veszítettek. A szovjetországi hadvezetőség a sebesülteket ideiglenesen a hadszíntér mögötti kórházakban helyezte el és a Balti-államokban felállított szovjetországi támpontokba akarta szállítani, mert ki akarta kerülni azt a kedvezőtlen benyomást, amit a nagyszámú sebesültek az országba visszatérése az orosz közvéleményben keltene.

Március 14-én ül össze a balti-államok konferenciája

Kaunas. (Rador.) A balti államok március 14. és 16-ika között tartják 11-ik konferenciájukat.

Az utolsó finn hadijelentés...

Működésére hozták a békefeltételeket is. Az angol kormányelnök részletes visszaemlékezést tett a finn—orosz háborúra és közölte, hogy Anglia jelentős mennyiségű hadianyaggal és rendelkezésre álló eszközökkel segítette a finneket, akiknek újabb, nagyobb és hatékonyabb segítségnyújtást helyeztél kilátásba. Két hadihajó állt indulásra készen csapatokkal és hadianyaggal, ezek a hajók azonban nem indulnak útra. Az angol nép továbbra is nagy rokonszenvvel viselkedik Finnországgal iránt, amelynek hősiessége kiválította a világ őszinte csodálatát.

A Daily Herald a békekötést veszedelmesnek tartja a skandináv államok számára és leszögezi, hogy Mannerheim tábornagy az, aki az utolsó szót fogja kimondani az egyezmény elfogadása, vagy elvetése ügyében, miután a finn küldöttséget kényszerítették az egyezmény aláírására anélkül, hogy módot adtak volna nekik a helsinkii kormány utasításának bevarására. A finn bizottság tagjait Moszkvába való megérkezésük óta GPU ügynökök őrizték és ellenőrizték minden egyes lépésüket.

Berlini jelentés szerint a német japok ma két kiadásban jelennek meg. A második kiadásban

NATHA GRIPPA
HÜLES • GRIPPA
ANTINEURALGIC
JAWOL
DOBÓZS
TABLETTAVAL

már vezető helyen közölték a Helsinkiből érkező híreket.

Római jelentés szerint az olasz lapok is vezető helyen közölték a békekötésről kapott híreket, de egyelőre még nem foglaltak állást semmiféle irányban. Annyi bizonyos, hogy a béke létrejött.

Norvég—svéd—finn védelmi egyezmény

Bucurestiből érkezett tudósítások szerint Finnország, Norvégia és Svédország új védelmi szövetséget kötöttek. A három északi állam között létrejött védelmi szövetség Finnország új határait biztosítja minden külső támadás ellen. A védelmi szövetségre vonatkozó szerződést szerda esti irták alá és ezzel kapcsolatban Tanner finn külügyminiszter közölte, hogy a védelmi szövetséget csakis a háború befejezése után volt hallandó úgy Norvégia, mint Svédország megköti. A védelmi szövetség részletek a finn bizottság Moszkvában történt tárgyalásai

megegyezést keltett.

A svéd sajtó feltűnő beállításban közli a békekötésről érkezett híreket és a lapok megállapítják, hogy Finnország megőrizte önállóságát. A svéd sajtó úgy látja, hogy a békekötés Anglia számára diplomáciai vereséget jelent. (Rador).

előtt állapították meg, de annak aláírására csakis a békekötés után kerülhetett sor.

Olasz-orosz kereskedelmi egyezmény készül

Páris. (Rador). Francia politikai körök értesülése szerint a közeljövőben kereskedelmi szerződés jön létre Olaszország és a Szovjet között. A szerződés megkötését Ribbentrop római utjának eredményeként tekintik. Tudni vélik azt is, hogy Olaszország új nagy-követet nevez ki Moszkvába.

Találgatások a római tanácskozások körül

Belgrád. (Rador.) A sajtó behatóan taglalja Ribbentrop német külügyminiszter római látogatásának tényét. A Politika című lap szerint

a pápa kihallgatás mindenkiben azt a meggyőződést kelti, hogy csakis a békeről lehetett szó.

A pápa nem fogadta volna másképpen Ribbentropot. A pápával ágyuról tárgyalni nem lehet. Ugy tudják, hogy

Ribbentrop bizonyos békekötételeket hozott magával, amelyeket Mussolini miniszterelnöknek adott át a csütörtökön Rómába érkező Sumner Welles részére.

A lap értesülése szerint a német javaslat a következő volna:

1. Szabad Lengyelország.
2. Szabad Csehszlovákia és
3. Autonom Ausztria német protektorátus alatt.

Ezen értesülésről egyelőre semmi biztosítékot nyújtani nem lehet, csupán azt, hogy megbízható helyről származik. Az esetben,

„Hitler tájékoztatni akarta az olasz kormányt Berlin háborús céljairól“

Berlin. Ribbentrop külügyminiszter tegnap este Rómából visszaérkezett a német fővárosba. Clodius meghatalmazott miniszter, rendkívül követ, aki Ribbentropmal együtt Rómába érkezett, több napig az olasz fővárosban maradt, ahol újabb tanácskozást folytat illetékes olasz tényezővel.

Róma. Gajda a Giornale d'Italia mai számában vezércikket írt Ribbentrop német külügyminiszter látogatásáról. Megállapítja, hogy Ribbentrop római utjának semmiféle különleges célja nem volt.

A német államfő egyszerűen tájékoztatni akarta az olasz kormányt Németország szándékairól a jelenlegi háború valószínű tavaszi megélénkülésének előestéjén.

A megbeszélésen szó volt továbbá a háborús célok kérdéséről is. A háború célja a jobb európai béke kell, hogy legyen. Ez

a béke csakis az igazságon és a jobb nemzetközi egyensúlyon alapulhat, amelyben helyet kell adni Olaszország érdekeinek és jogainak a nagyszabású újjáépítésnek vonalában, amely a tengely és az olasz—német szövetség kiindulópontja volt.

A római eszmecsere tehát teljesen tisztáz-

ta a két kormány magatartását, amelynek egyike kemény háborúban áll, a másik pedig nem hadviselő fél, de nem is semleges állam és nem mint szemlélő, hanem mint tényleges szereplő vesz részt az európai eseményekben.

Ha Mussolini miniszterelnök ezt a tervet átadja Wellesnek, hogy juttassa el Roosevelt számára, ezzel közvetítő szerepet vállalt és úgy látszik, az olasz miniszterelnök hajlandó arra, hogy Európát a nagyobb katasztrófától megmentse.

Nagy feltűnést keltett külpolitikai körökben a „Vreme“ című lapnak az a berlini ielen-tése, hogy

Hitler kancellár több fontos és katonai természetű megbeszélésre készül.

Hitler magához kérte a német haderő parancsnokait és vezérkari főnökeit. Még nem tudni pontosan, hogy mire vonatkoznak ezek a tárgyalások, de

bizonyosra veszik, hogy egy-két napon belül döntő fontosságú és egész Európa nagy jelentőségű közleményt adnak ki Németországban.

Beavatott körökben úgy tudják, hogy Hitler német kancellár elhatározó lépésre készül katonai kérdésben.

Ha a Duce megváltoztatná Olaszország álláspontját, azt teljesen egyéni hitének alapján fogja tenni és az egész olasz nép követi őt elhatározásában.

abban a tudatban, hogy azok kizárólag az olasz nép belső értékét és anyagi érdekeit szolgálják.

„Jelképes“ hadiköltségvetés készül Angliában

London. (Rador). Az alsóház keddi ülésén Stanley hadügyminiszter bejelentette tárcájának szimbolikus költségvetését 100 font sterling keretében épp úgy, ahogyan azt a haditengerészeti és a légügyi miniszterek is tették. Stanley beszámolója során közölte, hogy újabb nagy angol expedíciós hadsereg áll szervezés alatt, amely foko-

zatosan átveszi a szárazföldi háború terhet, így módon segítve a szövetséges franciák helyzetén, akik a háború első részében viselték a nagyobb terheket. Az angol és francia hadsereg ma képzett olyan nagy, mint októberben volt és naponta nő. A miniszter ezután hangsúlyozta azt a szoros összefüggést, ami Franciaország és Anglia között fennáll és leszögezte, hogy a világháború idején a két nép szövetségben állt egymással, most pedig barátokká vált.

Tuljegyezték az angol hadikölcsönt

London. (Rador). Az angol kormány által kibocsátott 300 millió fontsterling összegű hadikölcsönt szerda déli 1 óráig lejegyezték és az eddigi megállapítások szerint a kölcsön összegét jóval túljegyezték.

London cífol...

London. (Rador). Az angol haditengerészeti miniszterium hivatalos jelentésben válaszol arra a német rádióhíradásra, amely szerint március 6-áról 7-re virradó éjjel a németek 11 tengeri karavánban haladó angol kereskedelmi gőzöst 30 ezer tonna ürtartalommal elsüllyesztettek, vagy súlyosan megrongáltak. Leszögezik, hogy a valóságban 15 kis, legnagyobb részt halászhajót támadták meg, de ezek közül csak egy sérült meg komolyabban és pedig az Amelio Lauro olasz gőzös. Ez a semleges hajó egyedül haladt és erősen ki volt világítva. A német repülőgépek 10 méteres magasságból dobták rá bombáikat.

Norvégia és a tengeri háború

Oslo. (Rador). A norvég külügyminiszter bejelentette, hogy a német nyilatkozat, amely a tengeri háború folytatására vonatkozik és amely a norvég és semleges országok hajózását érinti, nem oldotta meg ezt a kérdést.

A rokkant hadifoglyok ügye

London. (Rador.) Lady Astor konzervatív párti képviselő megkérdezte Chamberlaint, hogy hajlandó-e az angol kormány a német kormányval tárgyalásokat kezdeni, hogy a hudi-rokkant foglyokat az egyik külföldi országba internálják. Chamberlain válaszában kijelentette, hogy kész ezt a kérdést megvizsgálni annak ellenére, hogy egy ilyen egyezménynek rendkívül sok akadálya van.

Ellentétek az USA hadianyagszállítása körül

Washington. (Rador.) A Reuter iroda tudósítója közli, hogy hivatalos körök jelentése szerint a szövetségesek erős nyomást gyakorolnak az Egyesült-Államok kormányára, kérve, hogy előbb szállítsák le a szövetségesek által eszközölt légi felszereléseket hamarabb, mint az amerikai szükségletek kielégítését eszközölnék. Hivatalos jelentés szerint a légügyi és haditengerészeti minisztérium tiltakozik a szövetségesek kérésének teljesítése ellen. Ugyancsak közlik, hogy a szövetségesek erőteljes közbenjárást folytatnak annak érdekében, hogy engedélyt kapjanak a legújabb típusú amerikai repülőgépek kiszállítására. Amerikai körök szerint a kormány csak abban az esetben engedélyezi ezeknek az új gépeknek külföldre való eladását, ha az amerikai hadsereg már elegendő géppel rendelkezik. Azt a körülményt, hogy a szövetségesek a már közölt egymilliárd dolláros repülőgép rendelést még nem perfektuálták, a fenti ellentéteknek kell tulajdonítani.

A szövetségeseknek a felmerült nehézségeket sikerült áthidalni és az Egyesült-Államok kormánya a szövetséges hatajmak rendelkezésére bocsátotta az amerikai gyárak által készített legkorszerűbb repülőgépeket, amelyek sebessége eléri a 700 kilométert.

„Az USA semmiféle békekezdőmennyezéssel nem foglalkozik“

Washington. Hull külügyi államtitkár a sajtóértekezleten kijelentette, hogy az Egyesült-Államok kormánya jelenleg semmiféle békekezdőmennyezéssel nem foglalkozik. A külügyi államtitkár ismételtén a meghatározottabb állást foglalt Pittman szenátor 30 napos fegyverszüneti javaslatára ellen, majd kijelentette, hogy a kormány a szövetségi törvényhozás egyetlen tagjával sem tárgyalt az európai béke kérdéséről.

Angol és francia tábornokok a török köztársaság elnökénél

Ankara. (Rador.) Inomli török köztársasági elnök kedden külön kihallgatáson fogadta Sir William Mitchell tábornagyot, a középkeleti angol légihaderő parancsnokát és Jaunaud tábornokot, ugyancsak a középkeleti francia légihaderő parancsnokát. A kihallgatáson jelen volt Saracsoglu török külügyminiszter is.

Csáky magyar külügyminiszter beszéde

Budapest. Rador. A Havas ügynökség jelent: Csáky gróf külügyminiszter a soproni választókerületben beszámolót tartott, melynek során kijelentette, hogy a magyar kormány programjának főpontja a béke biztosítása a magyar nemzet részére. Hangsúlyozta, hogy Magyarország büszke arra, hogy az utóbbi évek súlyos feltételei között megőrizhette a békét.

Járműnek így is alkalmas,

de jobban használható négy keréssel.

Igy van ez a kávéval is, ha hiányzik belőle a Franck-kávépótlék.

A parlament elé terjesztették a választfelirat szövegét

Egymilliárd lei a katonai összpontosítottak segélyezésére

Bucurestiből jelentik: A parlament új ülészakánának megnyitása alkalmából elhangzott királyi trónbeszédre a parlament tegnapi ülésén terjesztették elő a választfelirat szövegét, amely többek között az alábbiakat tartalmazza:

A választfelirat elsősorban hangsúlyozza, hogy a törvényhozók átérzik a történelmi idők súlyát és jelentőségét, amelyen minden nép keresztülmegy és a jelen időkben is a legteljesebb bizalommal fordulnak Őfelsége, a király felé, aki iránt hódolatteljes hűséggel viseltetnek. Hangsúlyozzák, hogy az Uralkodó köré csoportosulva, áldozatot nem kímélve dolgoznak a nemzeti örök ség védelmezése érdekében, az elődök szellemének megfelelően.

A semlegességi politika — folytatja a választfelirat — amelyet Felsőged kormánya folytat, megfelel nemzetünk béke-céljainak, amelyet az európai civilizáció megvédése érdekében követünk és nemzeti biztonságunk célkitűzéseinek is.

Ezután az ország külkereskedelmi kapcsolatairól tesz említést a választfelirat és rávilágít arra, hogy ezt is a semlegességi politika szellemében folytatják, majd a hadfelszereléssel kapcsolatos szükségletek fontosságát emeli ki.

— A belgrádi értekezlet eredményét nagy megelégedéssel vették tudomásul a törvényhozó testületek és jóleső érzéssel szereztek értesülést arról az egyöntetű békevágyról, amely a konferencia résztvevőit áthatotta.

Az a lelkes fogadtatás, amelyben a román hírség képviselőjét Olaszországban részeltették, élénk tanúbizonysága annak a közös történelmi és szellemi múltnak, amelyet oly nagyra értékelünk és egyben azt a megbeszélést is igazolja, amelyet országunk Felsőged hőcs vezetése alatt élvez.

Pénzügyminiszterünk Szófiában történt barátságos fogadtatása is arról tanuskodik, hogy Bulgáriát is ugyanaz a békevágy hatja át, mely bennünket és hogy kapcsolataink mindjobban elmélyülnek.

„Törhetetlen békeakarát”

— Felsőged kormánya a törhetetlen békeakarát mellett van felkészülve arra is, hogy az ország területi épségét minden körülmények között megvédje.

— Nemzeti létünk megőrzésének biztosítékát hadseregünk képezi, amely a határok menén örökös. Ezért értékeljük rendkívül nagyra azt a művet, amely Felsőged irányítása mellett a hadsereg tökéletes felszerelését célozza.

— A gazdasági és pénzügyi kérdéseket a rendkívüli körülményekhez mérten kell elintéznünk, hogy a mai súlyos időkkel összhangban legyenek.

A kormány mindent elkövet az ország gazdasági életének egyensúlyban tartása érdekében. A kormány elhatározott szándéka, hogy az ipari cikkek árát összhangba hozza a mezőgazdasági termékek árával. Ugyancsak nagy gondot fordít a kormány a köztisztviselők helyzetének megjavítása és a fizetések összhangba hozatala érdekében. A munkásnéposztályok szociális problémáinak megoldása szintén egyik főfeladata a kormánynak.

Utalt a választfelirat a Nemzeti Ujjászületés Frontjának eredményes tevékenységére, amely az ország belső megbékélésének lehetőségét megteremtette és alkalmat nyújtott a békés munka-

folytatására, valamennyi polgár részére.

A választfelirat zárószavaiban hangsúlyozzák azt az alattvalói hűséget, amely a törvényhozókat áthatja és kifejezésre juttatja, hogy fát képeznek a Trón körül és közös munkával biztosítják az ország fejlődését.

A képviselőház Stefan Ciobanu alelnök elnökletével ülést tartott. Délelőtt egynegyed 11 órakor kezdődött az ülés és a miniszteri padokban Mitita Constantinescu, R. Portocala és dr. Hortolomei foglaltak helyet. Felolvasták az előző ülés összefoglalását, a napirenden pénzügyi törvénytervezetek megvitatása szerepelt. A tárgya-

Az összpontosítottak segélyezése

Bucuresti. A szenátus tegnapi ülésén Argetoianu elnökölt. Lapedatu szenátor javaslatot terjesztett be, hogy Titu Maiorescu emlékének hódolva készítsék el mellszobrát és azt a szenátus üléstermében állítsák fel. A javaslatot elfogadták. Ezután Ghelmegeanu belügyminiszter terjesztette be törvényjavaslatot a bevontak hozzátartozóinak segítéséről és a sürgősség kimondását kérte. A szenátus ezt ki is mondta.

Ghelmegeanu belügyminiszter törvényjavaslatához a következő beszámoló csatolta:

— Az általánosan ismert körülmények köteleességünké teszik, hogy a hadsereghez bevontak szükségét szenvedő családtagjain segítsünk. Ez a nemzeti szolidaritás elemi kötelessége. Meg kell segíteni azokat a családokat, amelyeknek fenntartója a hadseregben teljesíti a kötelességét és munkájával nem tarthatja el őket. Követünk kell az ország uralkodójának példáját, aki első volt a behívottak családtagjainak segítésében, különösen pedig a gyermekek megsegítésében. Az iskolákban, a jótékonyági egyesületekben és a magánlakásokban óriási arányokban készülnek a meleg ruhák, amelyeket eljuttattak a katonákhoz és a szükségét szenvedő családokhoz. Az általam beterjesztett törvénytervezet megszervezi az állam, a tartományok és a községek segítségét. Erre a célra 1 milliárd leit irányoztunk elő.

Utána dr. Safran Alexandru országos főrabbi közölte, hogy elhunyt nagynevű elődje által követett uton halad tovább. Bejelentette, hogy megszavazza a trónbeszédre adandó választ. Zamfirescu a technikai személyzet kérdéseiről beszélt és rávilágított arra, hogy légiiflotta felszerelése kifogástalan. Beszédét azzal fejezte be, hogy megszavazza a választfeliratot.

Bucuresti. A kamara délutáni ülésén D. Ciobanu elnökölt. Az elnöki megnyitó után megkezdődött a trónbeszédre adandó választfelirat vitája. Theodor Secuta megemlítette, hogy a trónbeszéd reményt nyújt arra, hogy a tisztviselőknek jobb megélhetési körülményeket teremtenek, a

lásokat az állam 1940. évi jövedelmének és költségeinek vitájával kezdték. Maltezeanu képviselő emelkedett elsőnek szólásra és beszédében arra kérte a pénzügyminisztert, hogy a költségvetéssel kapcsolatos adóügyi törvénytervezeteknél bizonyos technikai változtatásokat eszközöljön. G. Popescu képviselő az idei költségvetést a tavalyival hasonlította össze és hangsúlyozta, hogy míg az egyik békés időkre vonatkozott, addig a másik kivételes körülményeknek kell megfeleljen.

— Ma a helyzet sokkal súlyosabb, — mondotta a szónok, — mint ahogyan az előző évben volt, mert a különböző konfliktusok kitörésével egyidőben kénytelenek voltunk lépést tartani a fegyverkezést illetően.

A költségvetés boncolgatása során megállapította, hogy az állam nem sok jövedelemre számít büntetésekben. Az államnak nem kell büntetéspénzekből élni, — mondotta (taps). Ezután az előadó dr. Ernest Ene kérte, hogy jelentését holnap tehesse meg. Műtán senki sem ellenezte, helyt adtak a kérésnek.

fizetések arányosítása révén. Kidomborította a Nemzeti Ujjászületési Front jelentőségét az ország társadalmi életében. Ion Ratiu különböző, kisiparosokra előnyt jelentő intézkedések fogantatását javasolta, majd a gazdasági szükségleteit fejezte ki a jelenlegi áremelkedésekkel kapcsolatban.

A szenátus ülésén folytatták a trónbeszédre adandó választfelirat általános vitáját. Argetoianu elnök azon kérését fejezte ki, hogy legelsősorban vegyék tárgyalás alá a katonai összpontosításon lévők családtagjainak segélyezéséről szóló törvényrendeletet és ennek megtörténte után folytassák a választfelirat vitáját. Az elnök hangsúlyozta, hogy ez a tény a korona megelégedésére is szolgál. Argetoianu bejelentését a szenátus tagjai nagy tapsal fogadták.

Az USA közvéleményének megnyilatkozása az európai kérdésekben

Newyork. (Rador.) A Gallup-féle véleménykutató intézet által időszakonként rendezett népszavazás folyamán a következő kérdést tették fel: „Vajon elérkezett-e az a pillanat, hogy a vezető nemzetek az európai problémák elintézésére céljából valamint a szövetségesek és Németország közötti háború befejezése céljából konferenciára gyűljenek egybe?” A kérdésre 58 százalék igennel, 48 százalék nem-mel felelt. Arra a kérdésre, hogy az Egyesült-Államoknak hasonló értekezleten részt kellene-e vennie, 55 százalék igennel, 45 százalék pedig nem-mel válaszolt. Arra a kérdésre, hogy a békét akkor is létre kellene hozni, ha Csehszlovákia Hitleré marad, 36 százalék igennel, 64 százalék nem-mel válaszolt. Hasonló kérdésre Lengyelországot illetően 30 százalék igennel, 70 nem-mel felelt.

URANIA mindig az élen. Telefonelövét: 12-82.

Ma országos premier!

A „Lázadók” óta a legnagyobb tengerészfilm. Monumentális élfilm!

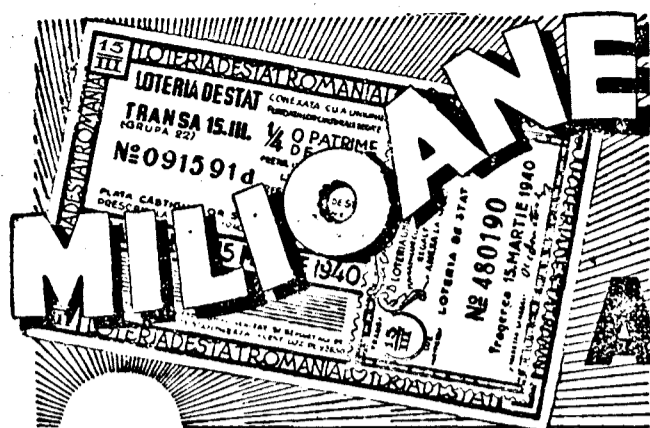
TENGERI HÓDITÓK

Az emberi akarat, kitartás és gyengéd érzelmek filmremeke. Az angol tengeri világhuralom kezdete

Douglas Fairbanks jr. és MARGARE LOCKWOOD

Hollywood legbájosabb sztárjával. Rendezte: Frank Lloyd, a Lázadók rendezője. — 8 óra-
kor matiné. Előadások 5. 7.15 és 9.15 órakor

A TAVASZI márciusi ajándék

az Állami Sorsjáték sorsjegye,
mert szerencsét és pénzt hoz.
A március 15. és 18.-iki hu-
zásokra vásároljon sorsjegyet az

AURORA

SORSJEGYÁRUDÁNY
ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Helvi cím: **Aradmegyei Takarékpénztár.**

Mit olvasnak Aradon?

Lászlóné Prohászka Elvira előadása
a Kölcsey Eletiskolában

Érdekes, meggondoltató a kérdés, amelyet a Kölcsey Egyesület Eletiskolájában Prohászka Elvira tegnapi előadásában az aradi közlélek számára fejtett: kik és mit olvasnak az emberek Aradon. Mert — ha megfigyeltük és erősen azoknak a száma, akiknek a könyvkereskedő kéreplettel küldhetjük a szépirodalmi és tudományos újdonságokat — még mindig vannak Aradon otthonok, ahol várt és szívesen olvasott a jó könyv, melynek, ha nem benszülőlt, tartózkodási engedélyje van. A magánkönyvtárakat, az iskolai könyvtárakat a tudományos gyűjtemények őrzőit nem szólíthatja fel Lászlóné feleletadásra és mégis megállapíthatjuk vele együtt odaadással figyelő hallgatói, hogy Aradon sokan vannak, akik áhítják a megismerkedést a népek nagy íróival fordításokban, de eredetiben is. A nagy irodalmi látókörre való előadás gyöngéd tapintattal utmutatást is tudni adni, mi a családban a nő hivatása, hogy a mesehallgató gyenge lélek az évek során megnőjön erőben a nagy alkotások megértése számára. A mesélő nagymamák és mamák a jövőendő írónak a legjobb pártfogói. Mindég is voltak mesélők és mesék.

A mese — mondotta, aki előadásában is jó mesélő — a mese egyidős az emberi művelődéssel és az ember minden időben kívánta jelke táplálékaiul a mesét. A mese szájról-szájra szállt jelke táplálék volt és igazi erejével ma is az anyai szájról a gyermeklélekbe ható gyönyörűség, mert az előző mesésövebe behímezhető a haligató gyermek képzeletének aggodalmait, reménységét is. Mit az olvasott mese változatlanul kész szépség. Erről az előadó közvetlen kedves visszaemlékezést közölt mesehallgató gyermekéiről és mesélő nagyanjáról. A mese a családi otthonokban Aradon is, nemcsak a könyvotvasó gyermek számára él. Az olvasó ifjuság könyvei közé ma is keresettek az indián történetek, a Verne rejtelmességei, de megszaporodtak a Tarzanról szóló izgalmas történetekkel. Benedek Elek mesemondó fantáziája a nyomtatott formában is megmaradt a magyar családokban nevelő erejében. Gondolkodásra késztető jelenség, hogy Jókai, Mikszáth, Járdónyi művei ma inkább az ifjuság olvasmányai, mint a felnőttek.

Ezzel részletesen fejtette ki előadó, mit is olvas hát az aradi közönség. A román olvasók természetesen mindenek fölött nemzeti írók munkáit olvassák. Fordításban a román olvasók főleg a francia és orosz írókat keresik. Mind a két irodalom munkáit a román nyelv mellett magyar fordításban is megkapják a Kulturpalota könyvtárában. Sajnos — mondotta az előadó — a magyar irodalmat kevésbé ismeri az aradi román közönség, mert hiányzik az értékes magyar művek román fordítása. A könyv műfajai közt Aradon is a regény a legkeresettebb. Amit legkevésbé keresnek, az a verses kötet, akár Ady, akár Babits, akár Kosztolányi, vagy Reményik lelke szépségeinek a gyűjteménye. A mai ember — mondott a finom sóhajjal a versimádó előadó — nem versolvasó lélek. A vers élvezete megkívánja az elmélyedést a költő érzéseivel és gondolataival saját jelszavunkba, a mai lélek pedig a külső szenzációkat óhajtja. A regény szolgálat a világ izgalmaival és nem kíván okvetlenül elmélyedést saját magunkba. Az előadó statisztikája szerint sokat olvasott írók Aradon Herczeg Ferenc, Zilahy Lajos, Földi Mihály, Körmendi Ferenc, Surányi Miklós, Szabó Dezső, prózai munkáival Kosztolányi is, Heltai Jenő, Kassák Lajos, Csathó Kálmán, Móricz Zsigmond, de nem vesztették el hűveiket Ambrus Zoltán, Krudy Gyula, Bársony, Kóbor Tamás, Mojnár Ferenc, Rákosi Viktor, Szomor Dezső. Nagyon keresik a könyvtárakban a múlttal

a jelentékpódzó történelmi regényes műveket. Ebben Harsányi Zsolt vezet. Gujácsy Irén, Malakai Sándor, Törnai Cecil, Dénes Gizella követik a népszerűségben. Mi aradiak büszkélkedhetünk azzal, hogy Szántó György, Károly Sándor és az Aradról nemrég elköltözött Raffy Adám könyveikkel a népszerű írók sorában előjárnak. Ebben a sorban van az Aradon is nagybecsült váradi író, Tabéri Géza. Külön meleg szavakkal méltatta előadó az Aradon sokat olvasott magyar női írók közt Berde Mária, Beczassi Judit, Dánielné Lengyel Laurát, s mindenek fölött kitűnő Kaffka Margit, Kosáryné, Szenyihályiné Szabó Mária. Megható szavakkal emlékezett meg Karinthy és Nagy Endre bölcs vidámságáról, az élő népszerűségben író Hunyady Sándorról, Nyírőről és Tamásiról. A külföldi írók közül a legkeresettebbek Aradon Stefan Zweig, Ludwig Maurois, Thomas Mann, Pajologue, Rojain Rojland, Knut Hamsun, Wassermann és újabban a Nobeldíjas Roger Martin du Gard főleg a „Thibault-család“ hűvös két

Rövidesen megjelenik a március 4-iki árellenőrzési törvény végrehajtási utasítása

A kicsinybeni eladással is foglalkozó nagykereskedőket mentesítik a kimutatások
elkészítésének kötelezettsége alól

A nemzetgazdasági minisztériumban külön bizottság dolgozik a március 4-ikén megjelent új árellenőrzési törvény végrehajtási utasításának elkészítésén. Bucuresti-i jelentés szerint ez a végrehajtási utasítás március 14-ig feltétlenül elkészül, úgy hogy az érdekeltek idejében értesülhetnek majd mindazokról a módosításokról, amelyek figyelembe tartásával kell végrehajtaniuk az említett törvényt. A minisztériumba egyébként számos olyértelmi kérdés érkezett, hogy az első kimutatás benyújtásának határidejét, amely március 24-ikén jár le, feltétlenül hosszabbítsák meg. A minisztériumi bizottság a végrehajtási utasítás elkészítésénél egyébként természetesen figyelembe veszi az érdekelte kereskedelmi és iparvállalatok által előterjesztett kívánásokat is.

Az Argus értesülése szerint azokat a nagykereskedőket, akik eddig kicsinyben is adnak el árut, mentesítik a március 4-iki törvény 20. szakasza alól, vagyis ezeknek nem kell március 24-ig kimutatást készíteniük és ugyancsak nem kell minden hónap elején jelentést beadniuk a város-házára. Azokra azonban, akik ebbe a kategóriába tartoznak, változatlanul vonatkozik a törvény 25.

szakasza, vagyis látható helyen kell kihüszeszék az árakat és a vevők kérésére jegyzőket kell adniuk az eladott áru mennyiségéről és áráról.

Ezzel egyidejűleg intézkedés történt a visszaélések megakadályozása érdekében, így tehát természetesen nem veszik figyelembe, ha vannak, akik eddig kizárólag csak nagyban adtak el, most hirtelen bejegyeztetik a kereskedelmi és iparkamaránál, hogy a jövőben kicsinyben eladással is akarnak foglalkozni.

Ugyancsak a végrehajtási utasítással egyidejűleg jelenik meg az a rendelkezés, mely számos árucikket kivon a március 4-iki törvény hatálya alól. Így tehát a törvény nem néhány ezer, hanem csak néhány száz árura vonatkozik majd. A bejelentések elkészítésének kötelezettsége pedig az egész országban körülbelül négyezer nagykereskedőre hárul majd. Mindazon árucikkek bizonyos időre megszabott árait a végrehajtási utasítás megjelenése után állapítják meg. Addig azonban, amíg ez meg nem történik, a közszükségleti cikkeknek nyilvánított áruk árai a március 4-iki árakat nem léphetik túl.

A "PÁRISI HÁZ"

A CORSO-ban

Előadások: 3, 5, 7.15 és 9.15 órakor.

Unnapi diszbemutató:

Ma, csütörtökön indul a „CORSO“ az idei szezon első és legnagyobb francia világremekeivel. A „PÁRISI HÁZ“-zal. A CORSO, amely eddig is mindent elkövetett, hogy a filmgyártás legjavát városunk minden szépért és művészszeretők lelkésed közönségének megszerezze, ezen különleges filmcsemegeivel példátlan élményt fog nyújtani.

A film cselekménye: egy párisi bérház tulajdonosnőjét meggyilkolták, kiszáll a rendőrség és vizsgálat alá veszik a ház minden lakóját. Minden lakás külön tragédiát rejt magában. Mindenki gyanús, mert mindenkinek van valami titkolni valója. De a törvény emberei előtt lehullanak az álarcok és az emberek igazi múltjukban jelennek meg hibáikkal, gyengeségeikkel, erényeikkel és bűneikkel együtt.

Ami a nagy filmek külön sajátossága, a legizgalmasabb jeleneteket a leghumorosabb jeleneteket váltják fel.

A legkisebb szerepet is a francia filmgyártás legnagyobb művészei, mint: Erich v. Stroheim, Gabi Morlay, Jules Berry, Elvira Popescu, Michel Simon stb. játsszák és így megérthető, hogy ezen film úgy Bucuresti, mint Budapest ezévi legnagyobb sikere volt.

Mezőgazdasági vásár

igazolványait már kaphatók!

Vizumügyekben a legfontosabb értesülések alapján adunk felvilágosítást!

• ROMANIA menetjegyiroda
Sándor könyvkereskedésben

közzétéve magyar nyelven. Az amerikaiak közt mind a két Sinclair keresett író. A külföldi női írók közt ve cinek Lagerlöf Zelma, Karin Michaelis és Sigrid Undset. A detektív-regények régi és új anyagukban változatlanul népszerű olvasmányok Aradon is. Megállapíthatjuk végül az irodalom kitűnő ismerője, hogy ma az írói népszerűségnek nagy támogatást a sajtó mellett a rádió, a film és a színpad.

A nagy élvezettel hallgatott szép előadásról a hálás közönség ünneplő elismeréssel adózott. Ebbe az elismerésbe kapcsolódott be a Kölcsey Egyesület nevében Fischer Aladár is, aki az Eletiskola téli munkásságának befejező esztijén elismeréssel adózott a közönségnek is, mely a haladást szeretettel tett biztosságot, de elsősorban azoknak az előadóknak, akik tízenegy hét szerdáján adtak gazdagon tudást és vágyat a lelki emelkedettséghez. Az első előadó volt a múlt évi december 6-ikán Székely Lajos dr., őt követték még karácsony előtt Balogh Ernő dr. és Fischer Aladár. Az új évben tanítottak Schweitzer József dr., Firneisz György, Dömötör Bertalan, Burghart Márta dr., Berthe Nándor dr., Sz. Jakab Géza, Bedy Géza és Lászlóné Prohászka Elvira. Szólt még az elmúlt a vasárnapi irodalmi előadásról, mely alkalommal tanúságjelre, a magyar kultúrközösség érzéséről. Az elmúlt szavakra felharsant taps elismerés volt a Kölcsey Egyesület számára.

Ionescu Iuliu dr. Arad megye új prefektusa:

„Meleg felhívással fordulok minden jóhiszemű emberhez!”

Szerda délelőtt átvette hivatalát a távozó Stinghe Dimitrie vezérkari ezredesétől az újonnan hivatalbalépő megyefőnök, aki

nem ismer nemzetiségi, vallási, vagy felekezeti különbséget a polgárok között

Szerda délelőtt érkezett meg gépkocsin Aradra Temesvárról dr. Ionescu Iuliu belügyi vezérfelügyelő, Arad megye új prefektusa, akit Stinghe Dimitrie vezérkari ezredes, a magasabb katonai beosztása miatt állásából távozó eddigi megyefőnök fogadott a megyeházán. Ezt követően az arad megyei közigazgatás központi tisztviselői összegyűltek, hogy a távozó prefektus elbúcsúzzék és hogy az új prefektus bemutatkozzék. Stinghe Dimitrie ezredes bemutatta az új megyefőnököt, majd rövid búcsúbeszédet intézett a tisztviselői karhoz, utána pedig Ionescu Iuliu dr. mondott rövid beszédet.

A tisztviselők üdvözlése után megtörtént a prefektura hivatalos átadása és a hivatalba lépett új prefektus fogadta az aradi újságírókat.

Ionescu Iuliu dr. örömeinek adott kifejezést, hogy elsőnek a sajtó képviselőivel léphet érintkezésbe Aradra történt érkezése után és hangsúlyozta, hogy mindenkor nagy fontosságot tulajdonított az újságok munkájának, mert a legmegfelelőbb és legközvetlenebb kapcsolatok éppen a sajtó segítségével teremthetők meg a hatóságok és a közönség között.

A további szoros együttműködés érdekében az új prefektus intézkedésére sajtóiroda létesül a prefekturán az állandó, pontos tájékoztatás céljából.

— Ami hivatali célkitűzéseimet illeti — mondotta Ionescu Iuliu dr. prefektus, — tökéletes, pontos és alapos munkát kívánok meg a tisztviselői kartól. Hivatásos köztisztviselő vagyok magam is, aki a tökéletes fegyelem szellemében tettem meg eddigi hivatali pályafutásomat és

minden munkaerőmet, legjobb tudásomat állítom a köz szolgálatába, amint eddig is tettem. Aradon ismerőseim és barátaim élnek, általában

ismerem Arad megye napirendi kérdéseit, természetesen nagy általánosságban, mert az aprólékos részleteket nem ismerhetem.

De nem akarok hivatalban ülő prefektus lenni, működésem a külső szolgálat terén való állandó munka jegyében áll majd.

— A mostani kormányzati rendszer mellett nem lehet szó egyéni munkatervről. Az uralkodó irányítása mellett a kormány hatá-

rozta meg az általános kormányzati munkatervet, amely kiterjed a megyei közigazgatások munkájára is, természetesen, hogy az általános irány nem térhet ki teljes részletességgel minden megye helyi problémáira, hiszen ezek megvénként változnak. Ezt a különleges helyi vonatkozást kívánom Arad megye közönségének legteljesebb meglegedésére érvényesíteni és ebben a viszonylatban rámutathatok arra, hogy

Arad speciális problémáit a mezőgazdasági kérdésekben látom.

— Dolgozni kívánok az ország érdekében, mindazon célkitűzések szolgálatában, amelyeket a kormány az ország védelme és felvirágoztatása céljából megjelölt. Utakat és hidakat akarunk építeni, gondoskodni kívánunk a meglévő uthálózat karbantartásáról, gondját viseljük a katonai összpontosítottak hozzájárulásának és nagy gondot fordítok a mezőgazdasági termények eladásának megszervezésére. Közegészségügyi, köztisztasági és közművelődési kérdések megoldása szerepel még elsőrendű munkatervemben.

— Meleg felhívással fordulok minden jóhiszemű emberhez: teljesítse mindenki kötelességét és támogasson ezzel munkámban. Ebben a vonatkozásban szólni kívánok a megye világi lakosságához is. Hangsúlyozom, hogy nem ismerek csak kétféle állampolgárt: aki teljesíti kötelességét és ezzel kiérdemli az elsőrendű állampolgári minősítést és olyan egyéneket, akik kivonják magukat a köteles ségteljesítés alól, tehát saját magukat teszik érdemtelenné az elsőrendű állampolgári minősítésre. Nem ismerek ezen kívül semmiféle nemzetiségi, vallási, felekezeti fajt, vagy egyéb megkülönböztetést. Mindenki maga határozhatja meg helyét a közösségben azzal, hogy miként teljesíti kötelességét.

Eddig szól Arad megye új prefektusának nyilatkozata, amellyel a sajtó nyilvánossága után először fordult a közönséghez. Ionescu Iuliu dr. prefektus csütörtöktől kezdődően rendszeresen ellátja hivatalát.

AUER szombaton nyitja meg újonnan átalakított helyiségét

(Strada Cercetasilor 2., a zsidó templom mellett) elsőrendű konyha, gratar különlegességek. Banketteknek külön terem. — Csúka Józsa cigány- és jazz-zenekeze Dezső kibőgőssel játszik!

Eltemették a temesvári családi tragédia áldozatait

Temesvárról jelentik: A mehadai hármass család irrtás ügyében a hátróságok már befejezték a vizsgálatot és megadták az engedélyt a temetésre vonatkozólag. A boncolás megállapította, hogy Frech Károly feleségét tizenegy késszurással, míg leányát egyetlen szivsurással ölte meg. Frech halálát fulladás okozta. A temetés tegnap délután menyvegbe általános részvét közepette. Bejárványtalan hosszúságú tömeg kísérte őket utolsó útjukra. A vizsgálat során kétségtejeenül megállapítást nyert, hogy Frech Károly vezetés tettét feltékenysége miatt követte el. A temetésen három ezer ember vett részt. A kápolna körül, ahol fel voltak rakva a koporsók, éjféli szertartás volt. Frech koporsóját karsársai vitték. A sirnáj a CFR munkások és a Lyra Dalkör nevében beszélték. Mindhármukat közös sirba temették.

Emelést hajtottak végre a gyapotfonalak után fizetendő illetéknél

A Monitorul Oficial március 11-iki keltezésű száma minisztertanácsi jegyzőkönyvet közöl, amelynek értelmében bizonyos emelést hajtanak végre a gyapot és gyapjúfonalak, valamint a fiocco forgalmi adójánál. Ez az emelés a következő:

A legfeljebb 4 cm. hosszú nyersgyapot és fiocco kilogramja esetében 35 lei a törvény 22. szakasza értelmében fizetendő adó és 12 lei a nemzetvédelmi illeték. A legfeljebb 4 centiméteres szálaból álló gyapotfonalak, vigogne és fiocco fonalak esetében, ha ezekben a gyapot legfeljebb 30 százalék, az illeték kilogrammonként 27 lei, a nemzetvédelmi illeték pedig 9 lei. A 4–15 centiméteres szálaból álló nyers fiocco esetében a forgalmiadóilleték a gyapjú értékének 22 százaléka, míg a nemzetvédelmi illeték a gyapjú értékének 8,41 százaléka. Az on fiocco-fonal esetében, amelynek száma legfeljebb 4–15 centiméter és amelyben a gyapjúhoz arányítva legfeljebb 50 százalék a fiocco, 14,60 százalék a forgalmi illeték a gyapjú értékéhez arányítva és 4,90 százalék a nemzetvédelmi illeték a gyapjú értékéhez arányítva. Olyan fiocco fonal esetében, amelyben a fiocco a gyapjúhoz arányítva az 50 százalékot meghaladja: a) a vámnál 80 lei a kilogrammonkénti forgalmi adó, míg nemzetvédelmi illetéket ebben az esetben nem kell fizetni, b) 42 lei kilogrammonkénti különbözet a bel földön termelt fonalnál és 2 lei kilogrammonkénti különbözet a nemzetvédelmi alap javára. A 15 centiméternél hosszabb szálu nyersfiocco esetében kilogrammonként 86 lei forgalmiadó és 6 lei nemzetvédelmi illeték. Egy kilogramm fiocco fonal után 80 lei forgalmiadó. Egy kilogramm mercerizált gyapotfonal után: a) a vámnál 49 lei forgalmiadó kilogrammonként, 16,30 lei nemzetvédelmi illeték, b) az országban 22 lei kilogrammonkénti különbözet és 7,30 lei nemzetvédelmi illeték különbözet.

A minisztertanácsi jegyzőkönyv értelmében a gyapot szövő és kötszövőgyárak, valamint a gyapot, a gyapotfonal és a vigogne fonal behozatalával foglalkozó kereskedők kötelesek március 10-iki esti készleteikről kimutatást készíteni és a régi és az új illetékek közötti különbözetet lefizetni.

Új német-olasz szénszállítási egyezményt kötöttek

Róma. (Rador). Mussolini miniszterelnök és Ribbentrop legutóbbi római megbeszélései után összeült az olasz-német kereskedelmi bizottság, hogy meg tárgyalja, miként lehet Olaszországot szárazföldi úton ellátni német szénrel és Olaszország teljes szénszükségletét fedezni. Gianini szenátor, az olasz kormány bizottság elnöke és Clodius, a német kormánybizottság vezetője szerdán aláírták az erről szóló egyezményt.

Lelőtték Lord Settland volt kincstári kancellárt a Keletindiai Társaság ülésén

Bucurestibe érkezett jelentés szerint a londoni „Keletindiai Társaság” tegnap esti ünnepélyes gyűlésén Settland, volt kincstári kancellárt, aki hosszú évtizedeken át Indiában élt, az angol birodalom képviselőjeként agyonlőtték. Egy hindu ugyanis hirtelen a lord elé lépett és revolverével kétszer rálőtt. A golyók a 75 éves diplomatát megölték. A gyilkost, aki előreszegzett revolverrel próbált utat törni a teremben, nagy tülekedés után leteperték és csak így tudták elfogni. A gyűlésen jelen lévő bombay-i és kasimiri kormányzókat is súlyosan megsebesítették.

valamint többeket, akik a lord közelében tartózkodtak. Angol lapok jelentése szerint bosszu műve volt a gyilkosság, mert lord Settland az Indiában eltöltött éve alatt kiméretlen eréllyel törtéte le a hindu megmozdulásokat.

FORUM FILMSZÍNHÁZ.

Ma, a szezon legizgalmasabb dzsungelfilmje, amely 3 évig készült a legsötétebb Atrikában

Stanley, a riporterek királya

Spencer Tracy, Nancy Kelly, Richard Green-ol

Uj Fox és román híradók a legújabb háborús eseményektől. Előadások 5, 7.15, 9.30-kor, 3-kor matiné elős helyárakkal

Telefon 20-10

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Szerkesztési Közlöny

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Éves díj: 840 lej || Negyedéves: 210 lej
Hónapos: 420 lej || Egy hó. apr. 70.

A magyar kormányzó tengeri párbaja egy brit csatahajóval

Londonból jelentik: Horthy Miklós magyar kormányzóságának huszadik évfordulója alkalmából a Daily Express telelevéníti a világháború egyik érdekes tengeri epizódját. Horthy tengernagynak, mint vérbeli tengerésznek, írja a cikk, régi vágya volt, hogy egyszer, egyetlen feltétel mellett kerüljön szembe egy olyan brit cirkálóval, melynek tonneurtartalma azonos legyen a Novaréval.

Egy alkalommal csaknem teljesült is ez a kívánsága. Amikor hajójával az olasz partok közelében cirkált, egy brit cirkálót pillantott meg. A két hajó azonnal ágyupárbajba kezdett, de egyik hajót sem érte találat. Az ellenfelek közelebb mentek egymáshoz, ekkor azonban váratlanul két nagy brit csatahajó jelent meg a láthatáron. Miután így az angolok rendkívül nagy túlerőbe kerültek, Horthy tengernagy abbahagyta a megkezdett párbajt. Horthy tengernagy szikratávíron ezt az üzenetet küldte a brit cirkáló kapitányának:

„Szerettem volna végigharcolni a párbajt, de a nagy csatahajók visszavonulása kényszerítettek. Küldje őket a pokolba s akkor mi nyugodtan folytathatjuk a párbajt.”

A brit hajó kapitánya ugyancsak rádióan a következőket válaszolta:

„Nagy örömmel víztam volna meg önnek ezt a párbajt, mert tudom, hogy a Novarával álltam szemben, melynek a parancsnoka Horthy tengernagy s ezért a párbajt rendkívül kitüntetésnek tekintettem volna. De miután sajnós, nem én vagyok a brit hajó parancsnoka, a csatahajókat. — bármennyire is szeretném, — nem küldhetem el.”

Belejezésül megemlíti még a Daily Express, hogy a háború után Horthy Miklós kormányzó egy alkalommal Budapesten vendégül látta magánál egykori lovagias ellentétét.

— IDŐJOSLAT. Változó felhőzet és a hőmérséklet emelkedése várható

— Mihai nagyvajda látogatása a váciaresti fogházban. Bucuressti A „Timpul” írja: Egy trónörökösnek közelről kell megismernie azt a népet, amelyet egy napon hivatalosan lesz vezetője. Ebből a gondolatmenetből kiindulva Őfelsége II. Carol király intézkedése a trónörökös alkalmat talál arra, hogy közelről ismerje meg a sorsidőzöket. A büntetőtáblán és a bíróságon tett látogatása után tegnap Mihai nagyvajda felkereste a váciaresti fogházat. Kíséretében voltak Păcuraru, a felebbviteli bíróság főügyésze, Deleanu, a bíróságek vezérigazgatója, Damaceanu ezredes királyi szárnysegéd, a trónörökös osztálytársai és tanárai. A trónörökös délután 3 órakor érkezett a váciaresti központi fogházba és elsősorban az ott épült történelmi nevezetességű templomot tekintette meg. Ezután a kórházat és műhelyeket kereste fel és minden iránt a legnagyobb mértékben érdeklődött. Végignézte a foglyok megérkezését, bebörtönözését, szabadtáborhelyezését, majd pedig másfél órai tartózkodás után kíséretével egyikét elhagyta.

— Új érméket és bélyegeket bocsátott ki a Vatikán. Vatikánváros (Rador). A pápa megkoronázásának évfordulója alkalmából tegnap a Szentatya arcképével ellátott új bélyegeket és pénzérméket hoztak forgalomba a Vatikánvárosban.

— Elpusztult japán repülőgép. Tokióból jelentik: Formosa szigeténél, a Tahoku-domb közelében egy repülőgép romjait találták. A repülőgép még a múlt hét csütörtökön lőtt el hat utasával és kétféle személyzetével együtt. Az utasok és a személyzet közül senki sem volt életben.

— Rómába érkezett Svinhufvud volt finn köztársasági elnök. Rómából jelentik: Svinhufvud volt finn köztársasági elnök tegnap Berlinből jövet megérkezett Rómába.

— Megszavazták a kommunisták elleni törvényt a belga parlamentben. Brüsszelből jelentik: A belga parlamentben kedden délután 136 szavazattal 24 ellenében elfogadták a nemzeti berendezkedésről szóló törvényjavaslatot. A szavazástól 15 képviselő tartózkodott, köztük a flamand nacionalisták a kommunisták és egy szocialista képviselő. A törvény tulajdonképpen a kommunisták ellen készült és rájuk kívül azok ellen, akik az állami rend ellen vétnek.

— Petroleumot kutatnak Palesztinában. Haifából jelentik: Palesztinában kutatások indultak meg kőolaj telepek felfedezésére. Szakértők ugyanis meg vannak győződve arról, hogy a partvidéken és az ország déli részeiben petroleum-mezők vannak. Egy iraki társaság 28 szonda furására kapott engedélyt, amiből 17 a Negev-pusztaság vidékére esik. A kutatómunka több hónap óta folyik. (Rador).

— Husz évre itéltek Engelmann német követségi titkár gyilkosát. Newyorkból jelentik: Ernst Lehrer ökölvívót, aki meggyilkolta Engelmann német követségi titkárt, a bíróság 20 évi kényszermunkára ítélte.

Március-havi légvédelmi előadások

A Central-mozgóban megtartandó légvédelmi előadások sorrendje a következő:

II. SOROZAT:

Március 15-én: VIII. kerület 8—8.50 R—U betűig, 9—9.50 M—P betűig, 10—10.50 I—L betűig, 16—16.50 A—D betűig, 17—17.50 E—H betűig.

Március 16-án: I. kerület 8—8.50 V—Y betűig, II. kerület 9—9.50 R—U betűig, 10—10.50 I—L betűig.

— Kétmillió lelt gyűjtöttek Romániában a földrendességtörök vidékek lakosságának felségélyezésére. Isztambul. (Rador). Tanrioeer bucaresti-i török nagykövet tegnap Isztambulba érkezett és a következő nyilatkozatot tette: „A török—román barátság mind szorosabbá válik. Az anatóliai földrégés károsultjainak megsegítésére Romániában eddig 2 millió lelt gyűjtöttek. Az új házakhoz szükséges építőanyag, amelyet már eddig elküldtek, több mint 10 millió lei értékű. Romániában mintegy 100 ezer török él, akik fokozatosan térnek haza. A múlt évben több mint 3500 romániai török tért haza az anyaországba.”

Új személyazonossági igazolványhoz fényképek:

Stojkovits fényképésznél

Avram Iancu-tér 16 szám.

— Ma este nyolc órakor: Simon Elek (Kolozsvár) előadása az Iparos Otthonban. Az aradi Magyar Népközösség közművelődési szakosztályának rendezésében, a népművelő és népszerűsítő előadásorozat keretében ma, csütörtök este 8 órakor Simon Elek kolozsvári mérnök, a kiváló szakember-előadás beszél, rendkívül időszerű és izgató világgazdasági problémáról: „Harc a nyersanyagokért” címen. Az előadás színhelye: az Iparos Otthon nagyterme. A belépés díjtalan.

Emlék

A HÖLGY: Ah... és téged mire emlékeztet ez a ragyogó táj és ez a felséges napsütés...
AZ UR: Ah... a legutóbbi jegyvergyakorlatomra...

Az aradi WAGON-LITS // COOK menetjegyjroda, Minorita-palota, értesíti a t. utazó közönséget, hogy kiad külföldi vasúti jegyeket, pausz-füzeteket a hivat.: talos árakon. ::

— Vasúti baleset ügyében ítélezett a hadbíró-ság. Temesvárról jelentik: Még 1937. decemberében történt, hogy a torontákeresztési motorosvonat összelitkőzött a buziási motorossal a módosi vasúti hídnál. Emberéletben nem esett kár, de a két motorokocsi eleje megrongálódott. A vizsgáló megállapította, hogy a baleset alkalmával sűrű köd volt s így nem lehetett a jelzéseket látni. A katonai törvényszék ügyészsége vádiratot készített Stoica Petru és Nedelcov Savu motoros vezetőket, valamint Ilcan Leonte és Nistor Petru forgalmi tisztviselőket ellen. A hadbíró-ság most tárgyalta az ügyet s a motoros vezetőket felmentette, a forgalmi tisztviselőket azonban azzal az indoklással, hogy kellő elővigyázatosság nélkül indították el a vonatokat, pénzbírsággal sújtotta s egyben kötelezték őket, hogy 71.825 lei kártérítést fizessenek az államvasútnak.

Legolcsóbb temetkezési vállalat a

KLUG TESTVÉREK Bul. Reg. Ferdinand 37. Saját készítmények.

Telefon Arad: 14-30. Tel. Ujard: 20-22.

— Az Aradi Athletikai Club története című közleményünk folytatása mai számunkból anyagtorlódás miatt kimaradt, az érdekes cikksorozat legközelebbi számunkban folytatjuk.

— Közgyűlést tartott a Romániai Magyar Népközösség kolozsvári tagozatának társadalmi szakosztálya. Tegnapelőtt tartotta alakuló közgyűlését a Magyar Népközösség kolozsvári tagozatának társadalmi szakosztálya. A közgyűlésen választották meg a szakosztály vezetőségét. Bár néhány hónappal ezelőtt meg választották elnöknek László Dezső teológiai magántanárt, miután nemrégiben a kolozsvári belvárosi református paróchia jelképe lett, lemondott a szakosztály elnöki tisztségéről. Utódjául egyhangúlag Puskás Lajost, a római katolikus főgimnázium tanárát választották meg a mostani közgyűlésen. A vezetőség többi tagját és a választmányt is egyhangúlag választották meg.

— Balneológiai klinika Kolozsváron. A kolozsvári balneológiai klinika február 21-én nyit meg a klinika új épületében. Berendezése méltán versenyezhet Európa bármely modern fizioterápiai intézetével felszerelés és kezelés tekintetében.

— Hosszu ide, óta fekvő betegek a természetes „Ferenc József” keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashaltó hatását általában dicsérik. Kérdezze meg orvosát

— Zászlótervezési-pályázatot hirdet a tornaegyesület természetjáró szakosztálya. Az Aradi Torna Egyesület, amely ezévből fennállásának 60. éves évfordulóját, tudvalevőleg hatalmas létszámú természetjáró szakosztállyal rendelkezik. Ez az öt éves szakosztály ugyancsak az idén augusztusban tartja jubileumi ünnepségét, melynek keretében felszentelésre kerül majd a turista lobogó is. F. lobogó tervezésére most pályázatot hirdetett a természetjáró szakosztály. A nyertes, akinek tervét elfogadja a bizottság, 2000 lejt kap. Érdeklődni az egyesület Avram Iancu-téri klubhelyiségében lehet.

El ne felejtse kivál!ani sorsjegyét!
A Goldschmidt Bankban! Holnap huzás!

— A hadirokkantak és hadiözvegyek egyesületének közgyűlése. A hadirokkantak és hadiözvegyek egyesületének aradi fiókja március 17-én, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel tartja meg rendezői közgyűlését a városháza termében. A közgyűlés után, délelőtt 11 órakor a közgyűlés résztvevői a görögkeleti székelyházba mennek, ahol az egyesület zászlóit szentelik fel ünnepélyes keretek között. A közgyűlésen, valamint a zászlószentelésen is az ország 51 vármegyéjének testvér-egyesületei is képviseltetik magukat.

Magyarországi vizumok beszerzési helye (Izraeliták is megkapják) **Künstler Utazási Iroda, Arad** Bul. Regina Maria 24. Telefonsz. 10-88.

Tömeges veszettségi fertőzés Ujszentannán

Ujszentannánról jeleni tudósítónk: Rejtélyes veszettségi ügyben indított vizsgálatot Coteneianu Radu ujszentannai csendőrsparancsnok. Alkotólag néhány héttel ezelőtt Beider Antal nevű 30 éves ujszentannai fiatalember jelentkezett az orvosi hivatalban és közölte, hogy kutyája megharapta. A hivatalban orvoságot adtak neki, de 9 héttel később dr. Vlad Aurel helybeli körorvost hívta Beider családja azzal, hogy a fiatalember nagyon rosszul van. Az orvos a veszettség félreismerhetetlen tüneteit ismerve fej Beideren, akinek elkülönítését rendelte el. Ennek ellenére Beider Antal még az este is társaságba ment, többekkel együtt ivott és nem tartotta be az orvosi előírásokat. Másnap kitört a veszettség a fiatalemberen. Az orvos intézkedésére a fiatalember társaságában tartózkodott valamennyi személyt — eddig 24 embert — elszállították Kolozsvárra, illetve Dévára, hogy a Pasteur-intézetben részesítsék őket kezelésben. A községben nagy felkűnést keltett az eset. Ugy tudják, hogy Beiderék jóva is megvesztett a kutyá haragja következtében és így lehet, hogy több állatot is megfertőzött. A csendőrség az akarja megállapítani, hogy az elhunyt, valamint ennek családján kívül kit terhel még a felelősség a tömegfertőzésért és ki volt az, aki először adott orvosságot a szerencsétlen fiatalembernek.

— A palesztinai zsidóság nem illik meg a purim-ünnepet. Jeruzsálemből jelentik: A palesztinai zsidóság elhatározta, hogy ez évben nem tartja meg a purim-ünnepet és ezáltal fejezi ki tiltakozását az angol kormány által hozott azon törvény ellen, amely megtiltja a zsidóságnak, hogy Palesztinában földet vásároljon.

— Utközben elfemette a hó a szatmár-bucuresti gyorsvonatot. Az ország egyes vidékein tegnap hatalmas hóvihár dühöngött. A vihar szatmár felett is elvonult és olyan időjárás okozott, amilyenre régen nem volt példa. A szatmár-bucuresti gyorsvonat tíz órára készt. A gyorsvonat ugyanis Székelyhídon teljesen elakadt a hóban. Még a kiküldött segélygéppel együtt sem tudta a mozdony a szerelvényt megmozdítani. Ké mozdony egyenként húzta ki a kocsiakat a hóörmög alól. A forgalmi akadály következtében a többi vonatok is késtek ezen a vonalon. A bucaresti gyors menetrendszerinti pontossággal indult el a szatmári állomásról, de a vihar ez is betemette Székelyhídon. Ezen a vonaton utaztak a nagyváradi kardversenyre a Szatmári Sport Egylet vívói, akik kénytelenek voltak visszafordulni.

Végkiárusításból kimaradt len- és pamuvásznakat, asztalneműeket lakásomon árusítom.

I. GRUNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— Husvét vasárnapján nívós néphangversenyt rendez a Magyar Népközösség az Iparos Otthonban. Az aradi Magyar Népközösség köznevelődési szakosztályának legutóbbi ülésén többek között határozat jött létre időnként rendezendő néphangversenyekről. Ezek célja: a magyar társadalom legszélesebb rétegeiben érdeklődést kelteni a magyar zene és ének iránt; és népszerűsíteni, de mindenkor nívós, komoly hangversenyek formájában újabb s régi zeneműveket bemutatni. A kezdeményezés nagy lelkesedést váltott ki máris zenei körökben s remény van arra, hogy minden idényben egy-két ilyen népi hangverseny szolgálja majd a népnevelő munkát. Az első néphangverseny műsorát a köznevelődési szakosztály művészeti alosztálya már össze is állította és azt legközelebb ismerteti. A néphangverseny időpontja: husvét vasárnap, délután 5 óra. Színhelye: az Iparos Otthon nagyterme.

— Az Aradi Torna Egyesület vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel tartja 61. évi rendezésű tisztújító közgyűlését az Avram Iancu-tér 21. szám alatti egyesületi helyiségének nagytermében, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

— Rendőrségi hírek. Özvegy Müller Jánosné, akinek az Arenel-úton van telke, bejelentette az aradi rendőrség bűnügyi osztályán, hogy az elmúlt éjszaka folyamán ismeretlen tettesek 12 ezer lei értékű építési anyagot loptak el házhelyéről. A tolvajok kézrekerítésére megindult a nyomozás. — Az aradi rendőrség bűnügyi osztályának detektívjei elfogták Zombor Katalin háztartási alkalmazottat, akit több városi rendőrsége köröz különböző lopások elkövetése miatt. Zombor Katalint többek között a temesvári, rescai és lippai rendőrségek, valamint az aradmegyei Othalom községbeni oszondórság kutatta. — Tegnap a déli órákban öt ismeretlen aradi cigányasszony tolvainó alkalussal segítségével betörést kísérelt meg Székely Károly aradi kereskedő, Muclu Scaevola-ucca 35. szám alatti lakásába. A kereskedő cselédlánya azonban megzavarta a cigányasszonyokat, akiket a házbellek segítségével elfogtak és átadták őket a rendőrségnek.

— Repülni tanítják a budapesti újságírókat. Budapestről jelentik: Hány László ezredes, a magyar légi-erők parancsnoka tegnap ebédet adott a sajtó tiszteletére. Az ebéden az ezredes kijelentette, hogy a légi-erők parancsnoksága készséggel rendez hat-nyolchetes tanfolyamokat fiatal újságírók számára, hogy azok a repülőgépvezetést elsajátíthassák.

— Dr. Biksz hazaérkezett. Ismét rendel. — Finn költészet a Kőlcsey Egyesület Irodalmi előadásán. A múlt hónapban a Kőlcsey Előiskolában előadás hangzott el a magyar-finn rokonságról. Ez az érdekes előadás ismertette a finnek hősi époszáinak, a Kalevalának a tartalmát. Hogy a Kőlcsey Egyesület előadásának hallgatói közvetlenül érezzék ennek a nagy nemzeti alkotásnak a szépségét, vasárnap délután a köznevelődési palotában rendezendő irodalmi előadás műsorába beillesztette az elnökség a Kalevala közvetlenhangú bevezetőjét. Elmondja a római katolikus főgimnázium tehetséges övendéke, Mózes László. Előtte Bérczy Lajos nyitja meg a műsort a Boros Bénirol, Darányi dr.-ról és Simay Istvánról szóló arcképekkel, utána Ürmösi-Rényi-pár Mozart-kettőse és befejezésül Hájós Imre művészeti tanulmánya Fischer Aladár vezített képeivel.

— Dr. Luttwák Emánuel újból rendel. Str. Horia 4. szám. Röntgen, rövidhullám.

Felöltöket, öltönyöket

legújabb divat szerint,
mérsékelt áron készít
Farkas József

uri szabó Arad, Str. Alexandri 8

— Schmolli contra Smol. Temesvárról jelentik: A brassói Schmolli-cég perét indított Coman Danila temesvári lakos ellen, mivel az „Smol” elnevezés alatt fém-tisztítószert hozott forgalomba. A Schmolli-gyár ebben az eljárásban cimbitorlást és érdekeinek megkárosítását látta. Keresetét azzal indokolta, hogy a Schmolli-elnevezés alatt nemcsak cipőkrémet, hanem általában tisztítószereket készít és a „Smol”-elnevezés a közönség félrevezetését célozza. Kérte tehát, tiltsák el Coman Danilát az uőbbi elnevezés használatától. A törvényszék a keresetet elutasította, amiért az úgy a jelperes fellebbezése folytán az ítéletábla elé került. A táblai bíróság a keresetet szintén elutasította. Az indokolás szerint a „Schmolli” és „Smol” elnevezés között nagy a különbség és Coman a magfém-tisztítószert a Schmolli-féle gyártmányoktól teljesen elütő esoma golásban hozza forgalomba.

len- és pamuvásznakat, asztalneműeket lakásomon árusítom.

I. GRUNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— Színészek lettek egy halászfalu lakói. Erről közlő rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket a Délibáb színházi hetilap legújabb száma. Nagyszerű színházi riportok, cikkek, kulisszámögötti netykák, elbeszélések, gazdag filmrovaot keresztrejtvény és rengeteg szebbnél-szebb kép teszik felülmulhatatlanná a legnépszerűbb és legolcsóbb képes színházi hetilapot.

SZÍNHÁZ

Csütörtök este „Illatszertár” Felszeghy Máriaival

Csütörtök este Felszeghy Mária vendégszerepelt ismét Aradon az „Illatszertár” című vígjátékban. A kitűnő művésznő fellépése iránt városszerre nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Az „Illatszertár” többi vezető szerepelt a társulat legjobb tagjai alakítják. Mészáros remekbe öntött Asztalos, Fellő Ervin kagartató Sinos bácsija, Jávor Alfréd, Agai Margit, Angyal Lilly és Ungvári Pál lesznek kiegészítői a sikernek.

Szombaton este 9 órakor ismét a pompás Bókay-darab, „A feleség” megy vasárnap 3 órakor Herczeg Ferenc „Utolsó tánc”, a 6 és 9 órakor pedig „A feleség” szerepel a Kamara Színház műsorán. Jegyek minden előadásra már kaphatók a színházi pénztárnál.

A KAMARA SZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtökön este 9 órakor: „Illatszertár” László Aladár háromfelvonásos vígjátéka, Felszeghy Mária vendégfellépésével és a társulat legjobb tagjaival

Szombaton este 9 órakor: „A feleség”, Bókay János remek darabja.

Vasárnap délután 3 órakor: „Utolsó tánc” Herczeg Ferenc háromfelvonásos vígjátéka. — Délután 6 órakor: „A feleség”. — Este 9 órakor: „A feleség”

Izraelita vallásuak pesti utazása

A Wagons-Lits-Cook menetegyletiroda közli a következőket a budapesti Mezőgazdasági Kiállításra vonatkozólag:

VIZUMKEDVEZMÉNY: Minthogy az utólagos vizum váltásának lehetősége megszűnt, ezért a kiállítás látogatóinak ELŐZETES vizumot kell beszerzniük. A konzulátusi vizum-díj 75.— lei. Izraelita vallásu utasok az érvényes utlevélre kívül a kérvényhez bizonyítványt mellékeljenek a FOLYÓ FVBÓI., amellyel hivatalosan igazolják, hogy átestek az állampolgársági felülvizsgálaton és román állampolgárok. Keresztény vallásu utasok pedig az utlevélre kívül eredeti SZÜLETÉSI KIVONATOT mellékeljenek. Minden egyéb okmányt a W. Lits készséggel készít el az érdeklődők munkájának megkönnyítése céljából.

UTAZÁSI KEDVEZMÉNYEK: 50 százalékos kedvezményrel lehet utazni az igazolvány alapján bármely határról Budapestre: 1940. március 20-án 0 órától április 7-én déli 12 óráig és Budapestről vissza március 30-án 16 órától április 17-én 24 óráig. Az utazás megszakítható. Vidéki utazásra 33 százalékos kedvezmény. A CFR-vonalakon a visszautazásnál 50 százalékos kedvezmény. Az igazolvány ára 200 lei. A fenti utazásra vonatkozó felvilágosítások, vizum beszerzés, vasúti jegyek és igazolványok a WAGONS-LITS-COOK menetegyletirodában beszerezhetők Aradon a minorita-palotában.

— Megjelent a „Kis Vasárnap” tavaszi száma. Az elmúlt esztendőben valósították meg a szép, értékes ötletet: gazdag, nevelő és szórakoztató tartalmu lapot adni a gyermekek kezébe! — Az új let valóra vált s most immár a második évben kopogtat a gyermekszívek ajtaján a „Kis Vasárnap”, az aradi „Vasárnap” folyóirat időszakonként megjelenő kiadványa. Az 1940-ik esztendő első, vagyis tavaszi száma, amely Návrádi Ágoston elemi iskolai igazgató összeállításában került a gyermekszerep kezébe, méltó az előző éteknek tartalmu, nagy gondal szerkesztett lapokhoz. Főmunkatársai Pintér Ilona, Ménesi Károly. A rajzok szerzője, amelyek a gyermekek fantáziájához gondolatvilágához számolnak, Hájós Imre festőművész. A „Kis Vasárnap” legújabb számából kiemelésre méltó Pintér Ilona hangulatos verse, V. Kövér Ilona finn népköltészetből való fordítása, a Mátyás király-ismertető, R. Kövér Erzsébet meséje, Haller Józsa aranyos humorú cikke, a székely ősmonda dr. Nagy Tiborné felelevenítésében és Návrádi Ágoston kis szindarabja. Külön említésre méltók még a kis lap rovatai: a gyermektestnedzésről Blénessy Béla tornatanár, a bélyeggyűjtésről Berthe Nándor írt értékes cikket, a Kis Regő-sők rovatában pedig sok kisdiák ügyes, kedves írása sorakozik. A „Kis Vasárnap” legújabb száma méltóképen keltheti fel az általános érdeklődést.

— Az aradi Leány Kereskedelmi Liceum V. oszt. tanulói folyó hó 24-én, délelőtt 11 órakor az iskola tornatermében egy értékes szőnyeget sorsolnak ki. Egy szám ára 10 lei, de felülfizetéseket szívesen fogadunk. A gyűjtőívek az V. oszt. tanulónál és a Domán-féle szőnyegáruházban található és tölthetők ki, ahol a szőnyeg a kirakásban meg is tekinthető.

— A csavargó szobra, Ugy mint ahogy vannak bizonyos állatfajok, amelyeket soha semmiféle telepítési akció nem tud a nomád-életmódról, a folytonos vándorlásról leszoktatni, ugy vannak egyes emberfajták is, amelyekbe maga az anyatermészet oltotta bele a folytonos csavargás ösztönét. A középkorban vagáns diákoknak, garabonciásoknak hívták őket, ma Amerika a hazájuk, ahol „tramp” néven ismerik őket. Van köztőlük, van nemzetközi egyesületük, sőt legújabbban Glendale városában még szobrot is kaptak. Erről a furcsa emberfajtról közlő érdekes cikket Tolnai Világlapja legfrissebb száma a legkiválóbb magyar írók novelláin, a rendkívül érdekes cikkek dus során kívül gazdag rejtényrovaot és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

Még ma vásárolhat egy Szerencsés GOLDSCH MIDT sorsjegyet Ho nap huzás!

— Fekete zászló. Fent a magas Északon, a hósiytagban asszonyok és gyermekek kóborolnak menekülve a háború poklából, nem törődve az észak örök télének veszedelmeivel, Világszerre elismert és talán az egész világon a legnehezebb munkát végzik az északi mentőőrségek, A végtelen fehérségben fekete zászló jelzi a veszély pontját s a mentőőrség 50 fokos hidegben, kutyaszánával siet segíteni! — Az északi mentőőrségnek önfeláldozó, nehéz, veszedelmekkel teli munkájáról írt színes, egyéni riportot Farkas István, gróf Bethlen Margit népszerű, képes szépirodalmi lapjának, az „Ünnep”-nek most megjelenő új számában. Az albumalaku „Ünnep” ezuttal is gazdag tárházat nyújtja a nívós és szórakoztató olvasnivalóknak s a remek képeknek. Főelárusító: Journal Import, Nagyvárad, Bul. Reg. Fer. dinand 46.

INSPEKCIÓS GYOGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16, OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16, KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsesti 68.

Hogy ment férjhez Lili?

Ha a Sorsjátékot nyertél!
Március 15-én és 18-án lesz az
ÁLLAMI SORSJÁTÉK
sorozatának a húzása.
VÁSÁROLJON SORSJÉGYEKET A
DACIA
SORSJÉGYÁRUDÁNYÁN
ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Aradi főkelektor: Aradi Általános Takarékpénztár Rt.

SPORT KÖZLÖNY

Az AMTE kilencedik, a Ripensia tizenegyedik a nemzeti bajnokságban

a tavaszi eredmények alapján

Öt bucuresti-i csapat következik egymásután a táblázat élén

A nemzeti bajnokság három tavaszi fordulóján nyert eddig lebonyolítást és a mérkőzések a bucuresti-i csapatok fölényben folytak le, mert a jobban felkészült bucurestiek sorozatos győzelmeiket aratták és vidéki csapattal szemben a három tavaszi forduló során mindössze egyetlen pontot veszítettek. (Rapid—UDR 1:1).

A tavaszi mérkőzések alapján összeállított táblázaton tehát az öt bucuresti-i csapat egymásután következően az élen helyezkedett el, míg mögöttük az UDR és a Carpati, a két leginkább felkészült vidéki csapat következik. Az AMTE a tavaszi eredmények alapján összeállított táblázaton a kilencedik helyen van, ezzel szemben a CAMT a tizediken, sőt a Ripensia a tizenegyedik

diken. Az utolsó helyet itt is a Victoria foglalja el.

A tavaszi eredmények alapján a táblázat a következő:

1. Venus	3 3 - - 13 2 6
2. U. Tricolor	3 2 1 - 5 1 5
3. Sp. Studentesc	3 2 1 - 9 2 5
4. Juventus	3 2 1 - 10 4 5
5. Rapid	3 1 2 - 8 2 4
6. UDR	3 1 2 - 6 3 4
7. Carpati	3 1 1 1 5 4 3
8. Gloria CFR	3 1 - 2 3 12 2
9. AMTE	2 - - 2 3 11 -
10. CAMT	2 - - 2 2 6 -
11. Ripensia	3 - - 3 1 9 -
12. Victoria	3 - - 3 1 9 -

Két hétre előre jelölték ki a játékvezetőket

Bucuresti. A központi bíróköltség bizottság tegnapi ülésén március 17-ére és március 24-ére előre kijelölték a divíziós meccsek vezetőit s ezek a következők:

- Nemzeti bajnokság:**
AMTE—CAMT, bíró Mureşan Anton.
Román Kupa:
Venus—Carpati (szombaton), bíró Stancu Sp.
Sp. Studentesc—Dragos Vodă, bíró Bruckner.
Rapid—FC Ploesti, bíró Ritter.
FC Braila—Victoria, bíró: Busa.
- B) liga:**
Vulturii—Gloria, bíró Sepi Silviu.
CFR T. Severin—Kinizsi, bíró Körömczy.
Minerul—Jiul, bíró Cretu.
Electrica—CFR Simeria, bíró Munteanu.
Sparta—Mica, bíró Koch.
- Március 24.:**
Nemzeti bajnokság:
Venus—Juventus (szombaton), bíró Piky Kroner.
Sp. Studentesc—UDR, bíró Morar Leoni dr.
AMTE—Gloria CFR, bíró Radulescu Costel.
Rapid—FC Carpati, bíró Russu Gabriel dr.
Ripensia—U. Tricolor, bíró Ionescu Tope.
CAMT—Victoria, bíró: Ceareanu.
- B) liga:**
Kinizsi—Gloria, bíró Boldur.
Sparta—Vulturii, bíró Tepeneag.
Mica—Electrica, bíró Huszti.
CFR Simeria—Minerul, bíró Dragomir.
Jiul—CFR T. Severin, bíró Chesnoiu.

O Juniusban bonyolítják le a Jugoszlávia körüli kerékpáros versenyt. A „Tour de Yougoslavie” kerékpáros verseny, időpontját június 3-9-ben határozták meg és ezen a versenyen a rendező ország kerékpárosain kívül görög, bolgár, román és török versenyzők vesznek részt.

O Az AAC közgyűlése. Az Aradi Atlétikai Club vasárnap, március 17-én, délelőtt fél 11 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését saját klubhelyiségében. Az egyesület 41-ik közgyűlése iránt a tagok körében élénk érdeklődés mutatkozik és bizonyos, hogy az AAC idei közgyűlése is a szokott, pompás külsőségek között fog lefolyni.

O Román asztal-teniszezők Bécsben. Március 29. és 31. között Bécsben nagyszabású asztalitenisz-versenyt rendeznek, amellyel kapcsolatosan a rendezőség kérdést intézett a román asztalitenisz szövetséghez, hogy hajlandó volna-játékosait ezen a versenyen szerepeltetni. A román szövetség beleegyező válaszával együtt elküldte a meghívandó játékosok névsorát is.

O Továbbra is Auer vezet az NB góllövölisztáján. A nemzeti bajnokság góllövölisztáján a vasárnapi forduló után továbbra is Auer vezet és az élcsoport sorrendje a következő: 12 gól: Auer, 11 gól: Bodola, Iordache, Gica Popescu, 10 gól: Bogdan, Zsizsik I., 8 gól: Constantinescu-Grecu, Kovács, Bindea, 7 gól: Pernecki, Marksteiner, Barátky, 6 gól: Batrin, Lukács, Sipos, Praszler, 5 gól: Reiter, Cociuban II., Humis, Naciu, Alexandrescu.

A Duna Kupa ezévi műsora

Bucuresti. A zágrábi KK-konferencia alkalmával, amint azt megírtuk, a Duna Kupa ezévi mérkőzéseivel kapcsolatosan is megbeszéléseket folytattak az érdekeltek és kidolgozták a DK ezévi műsorát. Az A) csapatok idei Duna Kupa programja a következő:

- Március 31: Románia—Jugoszlávia Bucurestiben.
Május 19: Magyarország—Románia Budapestben.
Szeptember 29: Magyarország—Jugoszlávia Budapestben.
Október 20: Románia—Magyarország Bucurestiben.

Amennyiben megfelelő dátumot találnak, ugy műsorba iktatják még a második jugoszláv—magyar mérkőzést, amely Belgrádban kerül lebonyolításra.

O Svéd ökölvívó-bajnokok Budapestben. A tragikus körülmények között elhunyt Enekes István emlékére nagyszabású nemzetközi ökölvívó-versenyt rendeznek Budapestben vasárnap, amelyen három svéd ökölvívó Európabajnok is részt vesz és pedig a nehézsúlyú Tandberg, a középsúlyú Norén és a könnyűsúlyú Erik Agren. A svédeken kívül még osztrák és német ökölvívók vesznek részt a versenyen, amelyen 8 külföldi a 8 legjobb magyar versenyzővel csap össze.

O Válogatott keret Budapestben. A magyar válogatott március 31-én Svájc válogatottjával mérkőzik és az előkészületek már megkezdődtek. Tegnapi keretet állítottak össze amely a közös edzéseket megkezdte. Ennek a keretnek 23 tagja van és ezek a következők: Kapusok: Körömczy, Csikós, hátvédek: Kiss, Biró, Polgár, Miklósi, fedezetek: Király, Szalay, Tagányi, Tóth, Sárosi III., Dudás, Balogh, csatárok: Váradi, Kincses, G. Tóth, Sütő, Turay II., Sárosi dr. Zörgő, Adam (Kassa), Tóth III. Kalocsav.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

Magyar nyelvű hírek

8.30: Reichsender Böhmen (269.5 m és 21 m röv. hull.) 18.50: Pozsony. 20: Toulouse (328.6 m.) 19.50: Radio-Románia 20: Reichsender Böhmen (269.5 m és 31 m. röv. hull.) 21.18: Róma II. (244.3 m.) és Róma RH (21.15). 22.15: London National (261 m) és rövidhullám GSA (48.50 m.) GRX (30.96 m.) 22.15: Reichsender Böhmen 23.45: Pozsony 23.45: Belgrád (437.3 m és 49.2 m röv. hull.) 23.50: Besztercebánya 23.45: Toulouse (328.6 m) és Strasbourg (349.3 méter)

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 14.

Bucuresti, Radio-Romania, 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, 12.10: Neju Busuioc cigányzenekara, Anica Busuioc énekszámával, 13.05: Rádiózenekar, 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények, 13.30: A zene folytatása, 14: Hírek, 14.20: A zene folytatása, Stefania Stavri énekével, 15: Különböző közlemények.

Radio-Romania, 19: Időjelzés, időjárásjelentés, 19.02: Tudományos krónika, 19.15: Állatok a zenében, Lemezek, 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania, 20: Ion Pillat előadása a mai erdélyi költészetéről, 20.15: Aurel Alexandrescu szörénységi dalokat énekel, 20.35: Em. Ciomag ismerteti a szimfónikus hangverseny műsorát, 21: A Filarmonica szimfónikus zenekar hangversenye, 21.50: Hírek, sportközlemények, 22.10: A zene folytatása, 22.40: Operett-lemezek, 23.15: Hangverseny lemezekről, 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I, 7.45: Ébresztő, torna, hírek, hanglemezek, közlemények, étrend, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.10: A rádió szalonzenekara, 13.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárás és vizá-lásjelentés, 14.30: Katonazenekar, 15.30: Hírek, 17.15: Ruszin előadás, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: Gazdasági előadás, 18.45: Marschalkó Mignon zongorázik, 19.05: Így élnek a székelvek, Dávid István előadása, 19.30: Pertis Jenő cigányzenekara, 20.15: Hírek, 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése, I. Rómeo és Júlia, II. Paraszttobcsület, III. Poloveci táncok, 21.20: Hírek és sporthírek, 22.55: Hírek, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.25: Oláh Kálmán cigányzenekara.

Budapest II, 17.15: Filmdalok és táncszámok lemezekről, 18.15: Szórakoztató hanglemezek, 19.45: Angol nyelvoktatás, 20.30: Berceji Károly, K. Harmath Imre és Pusztai Sándor verseiből adnak elő, 21: Hírek, 21.25: Magyar és külföldi tánclemezek, 22.35: Időjárásjelentés, 22.40: Bikavirág Lisszabonban, Paizs Ele mér előadása, 23: Filmzene hanglemezeiről.

PÉNTEK, MÁRCIUS 15.

Bucuresti, Radio-Romania, 13.20: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, művészeti, kulturális és sportközlemények, 13.40: Haendel-lemezek, 14: Hírek, 14.20: Lemezek, 15: Különböző közlemények.

Radio-Romania, 19.50: Hírek magyarul.
Bucuresti, Radio-Romania, 20: C. Giurescu tanár, nemzeti propagandügyi miniszter előadása Traian császárról, 20.15: Lemezek, 20.30: Hírek, 20.45: Közvetítés a brassói Fekete templomból, Egyházzenei hangverseny, 22.05: Hírek, sportközlemények, 23.10: Hangverseny lemezekről, 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I, 9.45: Hírek, 10: Református istentisztelet, 11: Egyházi ének és szentbeszéd, 12: Evangélius istentisztelet, 13.20: Időjelzés és vizá-lásjelentés, 13.30: Az Operaház Zenekara, 14.45: Hírek, 15: Művészlemez, 16: Tarka gyermekdelután, 17.30: Böszörményi Nagy Béla zongorázik, 18: Hírek, 18.15: A rádió szalonzenekara, 19.10: Timár József Petőfi verseket szaval, 19.30: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál, 19.45: Sportközlemények, 20.15: Hírek, 20.25: A zene folytatása, 20.40: Bánk-Bán, Tragedia öt felvonásban, 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 23.10: Magyar tánclemezek, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.20: Farkas Jenő cigányzenekara.

Budapest II, 12.15: Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál, 18.40: A költő elnémul, Egrv Viktor irodalomtörténeti előadása, 21: Hírek, 21.25: Magyar szerzők művel hanglemezeiről, 22.35: Időjárásjelentés.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ujabb fejlődésről tesz bizonyosságot a Prima Ardeleana Biztosító Részvénytársaság 1939. évi mérlege

Nyolc százalékos osztalékot fizet az intézet

Az idén is a Prima Ardeleana (Első Erdélyi Biztosító) az első a biztosító társaságok között, amely közreadja előző évi üzletvitelének mérlegadatait. Az idei mérleg számadatai az intézet újabb fejlődését és terjeszkedését bizonyítják. Ez a körülmény annál nagyobb értékű, mert a depresszió ellenére, a mely az egész világot átfogó politikai feszültség miatt a közgazdasági életnek ugyyszólván minden ágára reánehazódik, a Prima Ardeleana a biztosító közönség részéről élvezett bizalom alapján tovább haladhat kijelölt útján.

A most közzétett mérleg szerint az intézet összdióbevétele az előző évi 87 millió lejjel szemben 88 és fél millió leire emelkedett. Ez a másfélmillió emelkedés a legszebb példája a társaság életerős fejlődésének. Kárkifizetése az összes ágazatokban az elmúlt évben meghaladták a 36 millió leit, kiadásait ugyanek-

kor az emelkedő üzletszerzési és adminisztrációs költségek, valamint a növekvő adók ellenére is a normális keretek közé tudta szorítani. Készpénzkészlete az előző évi 59 millió leiről 60 millióra emelkedett. Ingatlanait új vétellekkel és cserével 67 millióról 68 millióra értékére gyarapította. Mindez mobilitásának és előrelátó felépítésének adja tanujelét. Az ügyfelek szempontjából megnyugtató tétel, hogy a fenti vagyonállományon felül az előző évben 244 millió leiben kimutatott díjtartalékult 265 millió leire növelte.

Az elért eredmények kétségtelenül szakavatott vezetőségének gondosságát és előrelátó üzleti politikáját bizonyítják. A március 23-án megtartandó közgyűlésen értesülésünk szerint ezalkalommal is 8 százalékos osztalék kifizetésére tesznek javaslatot.

Az 1939. évi kivételes nyereségeket április 20-ig be kell jelenteni

Milyen alapon történnek a bejelentések. — A patenta fixa első kilenc osztályába tartozók mentesek a bejelentés alól

A költségvetéssel egyidejűleg benyújtott pénzügyi törvények közül a legnagyobb jelentőségű az, amely kivételes nemzeti hozzájárulást léptet életbe honvédelmi célokra. Ennek a törvénynek az első intézkedése az, hogy megadóztatja a kivételes időkkel járó nyereségeket. Április elsejétől mindazok a kivételes nyereségek, amelyek a kereskedelmi és iparvállalatok 1939-ben elérték, a következő fokozatos adó alá esnek.

100 ezer leig 10 százalék, 100—300 ezer leig 12 százalék, 300—500 ezer leig 14 százalék, 500.000—1 millió leig 15 százalék, 1—5 millióig 17 százalék és az 5 millió feletti nyereségek után 20. százalék.

A kivételes nyereségek úgy számíthatók ki, hogy a legutolsó három év (1936—1938) adóalapjából szolgált nyereség átlagát kivonják az 1939-ben elért nyersjövedelemből és az így keletkezett különbözet után kell a megfelelő százalék szerinti adót fizetni.

A kivételes jövedelemnövekedést minden kereskedelmi és iparvállalat április 20-án estig köteles nyilatkozat formájában bejelenteni a cég székhelyén illetékes pénzügyigazgatóságához, vagy adómegállapítási kerületéhez. Kivételt képeznek azok a cégek, amelyek a patenta fixa (adóörzítési) első kilenc osztályához tartoznak, mert ezek a cégek nem fizetik ezt a különleges honvédelmi adót. A nyereségnövekedés bejelentése kötelező és elmulasztása súlyos következményekkel jár. A nyilatkozatban a következő adatokat kell feltüntetni: az 1936-ban, 1937-ben és 1938-ban elért bruttó nyereségek a legutolsó mérleg alapján, végül az a különbözeti összeg, amely az 1936, 1937 és 1938 évek bruttó nyereségeinek átlaga és az 1939 évi nyersjövedelem között mutatkozik. A nyilatkozatokat egyszerű papíron kell elkészíteni. A nyilatkozatot mindenki személyesen, vagy valamelyik arra illetékes meghatalmazott írja alá. A nyilatkozatban el kell ismerni, hogy az aláíró ismeri a törvény rendelkezéseit és büntetéseit és vállalja a teljes felelősséget a törvényes megtorlások mellett a nyilatkozatban közölt adatokért és számokért. A pénzügyigazgatóságok és adómegállapítási kerületek a nyilatkozatokat külön könyvben iktatják és számozott elismervényt adnak ki az átvételről.

A nyilatkozatok alapján a pénzügyminisztérium adómegállapító közegrel azonnal kivetik a nyilatkozat benyújtójára a megfelelő adót. A nyilatkozaton kívül az adómegállapításhoz semmiféle más okmány, vagy vizsgálat nem szükséges, mert éppen kezdő próbáig a törvény az adófizetők nyilatkozatát őszintének és valóságos egybehangzónak tekint. A kivételt jegyzőkönyvet az illetékes pénzügyigazgató jóváhagyása után a szokásos eljárással közlik az érdekeltektől. Tekintettel arra, hogy ezeket az adókiverési jegyzőkönyveket zárójárg az adófizető nyilatkozata alapján állítják

ki, az adókivetés végleges és végrehajtható. Az adófizetőknek csak az egyenesadó törvény pontja által előírt konteszációs joguk van.

Azokat a kereskedőket és iparosokat, akik hiányos adatokat vállalnak be, a kincstár által hivatalból pótoló adatok alapján nemcsak az államnak járó összeg megfizetésére kötelezik, hanem az összeg egytizedével egyenlő bírságra is. Vajótlan adatok bejelentése esetén, az utólag megállapított különbözeti összegben kívül ennek ötszörösével büntetik a kereskedőket és iparosokat. Ugyanígy büntetés alá esnek azok is, akik a nyilatkozatot nem adják be az előírt időben. Azokat a kereskedőket és iparosokat, akikről bebizonyosodik, hogy nem őszinte, vagy a tényeknek meg nem felelő nyilatkozatot adtak be, a pénzbírságon kívül 15—90 napig terjedő fogazával bünteti a törvény, a vétség súlyossága és fontossága szerint. A kivételes adó megállapítása után a pénzügyminisztérium bármelyik adófizetőnél elrendelheti a szükséges vizsgálatot a bejelentett adatok őszinteségének ellenőrzésére. Ugyanígy vizsgálat tarthatnak azoknál is, akik nem adják be a nyereségükre vonatkozó nyilatkozatot. Ezeket a vizsgálatokat azonban csakis esetről-esetre lehet megtartani éspedig az ellenőrzés alá kerülő adófizető névszerűen felmüntetésével eljárott különleges felhatalmazás útján

Megállapították a nyersbőrök átvétel árát

A oszerzőzések április 25-ig kell hogy beadják kérvényüket

A Monitorul Oficial március 11-iki száma közli a nemzetgazdasági minisztérium rendelkezését, amelynek értelmében a következőképpen állapítja meg az egész ország területén a nyersbőrök árát:

A hat hónapnál idősebb borjúk fehér bőrének ára kilogrammonként 60 lei. A hat hónapon felüli borjúk barna színű bőrének ára kilogrammonként 62 lei. A 16 kilogrammon aluli fehér csikóbőr ára kg. 53 lei. A 16 kilogrammon aluli barna csikóbőr ára kg. 55 lei. Bármilyen súlyú bivalybőr ára kg. 40 lei.

Ezek az árak csak azon bőrökre vonatkoznak, amelyek a fenti rendelkezés megjelenése utáni vágatásból származnak.

A nemzetgazdasági minisztérium rendelkezett arról, amelyben közli, hogy az egyes oszerzőzések és timárüzemek április 25-ig kötelesek beadni kérvényeiket abból a célból, hogy részükre megfelelő mennyiségű bőrt utaljanak ki feldolgozás végett. A gyárak kérvényükhöz csatolják az iparfelügyelőség azon bizonyítványát, amely évi feldolgozási képes

Birtolon Aurel felszólalása

a szenátusban az aradi problémák megoldása érdekében

Az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában megemlékeztünk róla, hogy Birtolon Aurel szenátor, az aradi Mezőgazdasági Kamara elnöke kihallgatáson jelent meg Tatarescu Gheorghe miniszterelnök előtt, akinek emlékiratot nyújtott át. Ebben az emlékiratban Birtolon Aurel részletesen vázolja Arad közszertű problémáit és azt a kérést teszi elő, hogy a jövőben egyetlen közirtezményt se vigyenek el Aradról. Létesítsenek Aradon vámszabadraktárakat és segítsék elő ebben a városban új vállalatok alakulását.

Arad gazdasági élete fellendítése érdekében indított mozgalomnak egyik újabb állomását jelent az a körülmény, hogy — amint értesülünk — a felirati vita során Birtolon Aurel felszólal a szenátus egyik legközelebbi ülésén és beszédeben ugyancsak vázolja az aradi problémákat, valamint indítványokat tesz az ezek megoldása érdekében.

500 és 100 lejes címletű hadfelszerelési bönokat is kibocsátanak

A bucurestii kereskedelmi akadémia nagy termében tegnap gyűlést tartottak, amelyen megjelent Mitita Constantinescu pénzügyminiszter is. A miniszter beszédében közölte, hogy a hadfelszerelési bönokra eddig 12 millió leit jegyeztek, majd pedig közölte, hogy a közeljövőben 500 és 100 lejes hadfelszerelési bönokat is kibocsátanak. Ezzel módot akarnak nyújtani a szerényebb anyagi körülmények között élő polgároknak is arra, hogy a hadfelszerelési bönok jegyzéséhez hozzájárulhassanak.

= BRIT-DÁN KERESKEDelmi EGVEZMÉNY. Londonból jelentik: A hadigazdálkodási miniszter közölte, hogy a brit és dán kormányok kereskedelmi egyezményt írtak alá, amely a háború végéig marad érvényben.

= Új vezető a szentannai mezőgazdasági körzet élén. A földművelésügyi miniszter Teodor Velea agrármérnököt, aki eddig a romániai mezőgazdasági kamaránál működött, a szentannai mezőgazdasági körzet vezetésével bizta meg.

= Nagyváradi kereskedők az ártörvény módosítását kérték. A Siatul Negustofesc (Kereskedők Tanácsa) mint ismeretes, vezetőségi tagjából küldöttséget menesztett Bucuresztbe, hogy az ártörvény kérdésében a többi hasonló szervezettekkel együtt más belátásra bírják a nemzetgazdasági minisztert. Bogdan Constantin elnök és Izsák Mihály főtitkár a hétfői napon már tárgyalásokat folytattak az illetékesekkel, valamint a kereskedő és iparos-szenátorokkal. Hétfőn este telefonértesítést küldtek, amelyben közlik, hogy két lényeges pontját a törvénynek már eddig sikerült megváltoztatni a küldöttségek felvilágosításai folytán. Ma délután fogadja a kereskedő tanácsok küldöttségét Anghelescu nemzetgazdasági miniszter, amikor is a miniszter elé tárják a törvénytervezet sérelmes részeit és minden reményük meg van rá, hogy a miniszter megfelelő változtatásokat eszközöl majd a törvényen.

ségüket igazolja. A timárműhelyek viszont a munkakamara vagy a községi előjárásig igazolását csatolják, amely azt tanúsítja, hogy a műhely tulajdonosa jogosan folytatja a timár mesterséget, egyben pedig feltünteti a műhelyben foglalkoztatott munkások számát is. A műhely tulajdonosának azt is fel kell tüntetnie, hogy milyen fajta és milyen súlyú bőrtet dolgoz fel.

Egy másik miniszteri rendelkezés értelmében a nyersbőrök összevásárlását és elosztását az „Oficiul de Aprovizionare cu Materii Prime” (O. D. A. M. P.) nevű vállalat végzi és a jövőben akár vasuton, akár autón, vagy bármely más közlekedési eszközön nyersbőr csak ennek a vállalatnak igazoló iratával szállítható. Az ODAMP köteles minden megyeszékhelyen gyűjtési központot létesíteni. A szükségnek megfelelően fiók-gyűjtőhelyeket is létesítenek. A falusi mészárosok a vágatástól számított tíz szabad napon belül kötelesek a nyersbőröket a legközelebbi gyűjtési helyre eljuttatni.

Legújabb jelentéseink:

Tanner finn külügyminiszter bejelentése:

Gyakorlatilag keresztülvihetetlennek látszott a nyugati hatalmak segélynyújtása — ezért írta alá Finnország a békeszerződést

London. (Rador). A Reuter-iroda úgy értesül, hogy a fegyverszünet szerdán délelőtt 2 órakor életbelépett. Ettől az időponttól kezdve a narci tevékenységet mind két oldalon megszüntették.

Tanner finn külügyminiszter délelőtt rádiószózatot intézett a finn néphez és nyilatkozatában megerősítette a békekötésről szóló moszkvai híreket.

Megemlékezett a külügyminiszter Svédország bizonytalan magatartásáról a segélynyújtás kérdésében. Beszámolt ezután arról, hogy bizonyos ideje a nyugati hatalmak katonai segítséget ajánlottak fel Finnországnak. A finn katonai vezetők alaposan tanulmányozták ezt és úgy találták, hogy ennek van egy gyenge pontja, a csapatszállítások kérdése.

Ebben a tekintetben a szomszédos semleges államok részéről a finn kormány nemleges választ kapott. Így a csapatszállítások megkezdésében nem lehetett bízni.

Mindezeket figyelembe véve a finn kormány jobbnak látta, hogy békét kössön, mielőtt katonai erejét megfőrnék. Ezután megtörtént Moszkvában a békekötés. Lesznek olyanok, akik ebben a kérdésben majd ellenvetéseket tesznek és érveket hoznak fel a háború folytatása mellett.

— Nekünk azonban az a feladatunk, hogy ujjaépít-

sük az országot, eltemessük halottainkat és megerősítsük ismét magunkat. Meg kell kísérnünk, hogy elfelejtsük a múltat és csak előre szabad néznünk, a jövő felé.

A béke-egyezmény végrehajtása

Moszkva. (Rador). Az Oroszország és Finnország között 1940. március 12-én megkötött békeszerződéshez a következő jegyzőkönyvet mellékeltek:

1. Az ellenségeskedések március 13-án déli 12 órakor leningrádi időszámítás szerint megszűnnek.
2. Az ellenségeskedések megszüntetésével egyidőben 1 kilométeres zónát állapítanak meg a szembenálló csapatok között, ami úgy értendő, hogy az új határoktól a csapatok 1-1 kilométernyire visszavonulnak.

Hejsinki. (Rador). Valószínűnek látszik, hogy a finn kormány lemond. Az új kormányának sem lesz könnyű feladata, mert meg kell értenie az ország vitéz népével, hogy a legújabb hadiesemények után a szövetségre előtt szabaddá váljék az új és veszélybe került a Petsamonai küzdő finn csapatok utánpótlása is.

3. A csapatok visszavonulása, illetve az ellenfél csapatainak előnyomulása az új határig március 15-én délelőtt 10 órakor kezdődik a Finn-öböl és Lieksa város között. Március 16-án délelőtt 10 órakor Lieksától északra folytatódik az új állások elfoglalása. A csapatok visszavonulása a kijelölt időben naponként 7 kilométeres szélességű területre vonatkozik, oly módon, hogy az ellenfél előérsei naponta 7 kilométernyire nyomulnak előre.

4. Március 20-án este 8 óráig az alatti pontokon kell a különböző szakaszokon a visszavonulásnak befejeződni:

A Tuntisajoki, Knelajervi és Takala folyók forrásvidéke, valamint a Jukemojervi-tó keleti partja közötti terület. A Kuhmonijemittől húzódó déli szakaszon Lefva környékén március 22-én este 8 óráig kell a csapatokat visszavonni. A longavari szakaszon mindkét fél március 26-án este 8 óráig köteles csapatait visszavonni. A matkaselkai szakaszon a visszavonulás március 22-én este 8 óráig fejeződő be és végül a koitsamlahtai szakaszon március 25-én este 8 óráig kell mindkét félnek a visszavonulást befejezni.

5. A petsamoi kerületből a vörös csapatok április 15-ig kötelesek távozni.

6. Mindkét fél csapatparancsnokai kötelesek megtenni mindazokat az intézkedéseket az egymás birtokába kerülő városokban és helységeekben, hogy az ott levő védelmi művek, hidak, töltések, repülőterek, laktanyák, vasúti csomópontok, iparvállalatok, távközlő és villamosközpontok jó állapotban maradjanak és azok megrongálása ne történhessen meg.

7. Az előbbi szakaszban foglalt kérdésekkel és az átadással kapcsolatos esetleges viták elkerülése végett külön megbízottakat, küldenek ki az illetékes főparancsnokságok részéről az átvétel céljából.

8. A hadifoglyok kicserélése a katonai műveletek befejezése után külön egyezményrel a legrövidebb időn belül megtörténik.

A jegyzőkönyvet Molotov, Zsdanov, Vasilevskij, Ritti, Paasikivi, Walden és Jojanmaa írták alá.

Lemond a finn kormány!

Nyomban Tanner külügyminiszter rádióbeszédének elhangzása után valamennyi nyilvános épüleken félárbóca bocsájtották a zászlókat. Most már hivatalosan is megerősítették a finn hadügyminiszter és közoktatásügyi miniszter lemondásának híreit. A delutáni lapok gyászszegélyben közlik a békefeljéréseket.

J. KREBSZ

Tavaszi ruhákat, kabátokat legszebben, legolcsóbban fest, mos, vegyileg tisztít. — Zománccfényű gallérokat készít. TBLÉP: Bul. Reg. Ferd. 51. Fióküzlet; Eminescu 1.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST NYER

Szobalány 15-re felvétetik. Str. Alexandri 4., földszint, balra. 1254

Házmesterpárt keresek, lehetőleg a férfi vízvezeték javításhoz értsen. Strada Mocioni 23. 1267

LAKÁS

Magános urinő keres lakótársnak urinőt, vagy leányt. Cim a kiadóban. 1263

Kiadó emeleti, erkélyes, négyszoba és mellékhelyiségekkel álló urilakás május 1-re. Str. Eminescu 40. 1280

Kétszobás, fürdőszobás, kertrenyiló garconlakás kiadó. Str. Iosif Vulcan 4a. 1276

Kétszobás, modern uccal lakást keresek mellékhelyiséggel, azonnalra. Cimeket kérem szíveségből leadni: Tempo, Fischer Eliz-palota. 1278

3 és 4 szobás, összkomfortos lakások kiadók május 1-re, vagy azonnalra. Bul. Carol 37. 1036

Urí magánház: 3 szoba, hall stb., összkomfort, május 1-re kiadó. Érdeklődni: Str. Ep. Ciorogariu 14., 11-1-ig. 1038

Magánház a Str. Sincai 13. sz. alatt, ötszoba, komfort, kiadó. Bul. Carol 68. Kerner. 1178

Új házban, 1, 2, 3 szobás, teljes komfortu lakások május 1-re kiadók. Bul. Carol 68. 1179

Kétszobás, modern, magasföldszinti lakás, elő, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó a lörvényszék mellett. Str. Dumbrava Rosie 27. 1177

Irodahelyiségek kiadók a Bul. Reg. Ferdinand 3. sz. ház első és második emeletén és a Str. Horia 2. számú ház második emeletén. Továbbá kiadó kétszobás lakás mellékhelyiségekkel a Bul. Reg. Ferdinand 1 sz. alatt. II. emeleten Banca Victoria. 1205

Belvárosi 3 szobás,

fürdőszobás lakás májusra nagyon olcsón kiadó. Cim a kiadóban. 1037

Kiadó 2, 3 és 4 szobás, modern lakás. Str. Baritiu 1. 1229

Tavaszi kabátokat, ruhákat legszebben fest, tisztít

Üzlet: Strada Eminescu 3., Arad.

Butorozott, uccai, különbejáratu szoba tisztia magánházban kiadó. Str. Cosbuc 20. 1233

VÉTEL-ELADÁS

Keresek megvételre használt, 1-2 fázisu elektromotorokat. Cim a kiadóban. 1239

Jutányosan eladó nagy álló lámpa, már vány szobortalapzat, virág állvány, kotta állvány, márványlap. stb. Cim a kiadóban. 738

Varrógépet, jóállapotban levőt keresek megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

Dura-elem I-a Lei 15.— Super elem, patent Lei 15.— Conhal elem Lei 14.— Rádióhallgatónak engedmény. Veszek: használt kerékpárt, varrógépet és gyermekkoszt. „Motorica”, Arad. 1262

Csukott Ford autó és 4 éves aratógép eladó. Arad, Bul. Carol 36., a háziness-térnél. 1265

3 ajtos fehér garderozszelekrény olcsón eladó. Str. Dr. Ioan Robu 12., a házfelügyelőnél. 1277

Sötét, dílo kombinált szekrény alkalmi áron eladó. Tempo bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota.

Mahagóni-ebédlő, alig használt. Eiadó. Str. Dr. Ioan Robu 12., földszint. 1278

Jókarban levő kerékpár eladó. Strada Dna Balasa 93. 1274

INGATLAN

Saroktelek, kis házzal, szoba, konyhával, gyümölcskert, pince és kuttal eladó. Lei 140.000.— Érdeklődni: Strada Simion Barnutiu 5., Cristea. 1264

ÜZLET

Üzlethelyiségek kiadók. Str. Horia 2. Victoria Bank. 1232

HOSZPODÁR

Uzem: Strada Strolegu 13.

KÜLÖNFELEK

Kötszövőüzem bérbeadó, céggel együtt, azonnal átvehető. Berendezés minden szezonra komplett. Jelenkezést „Prima” jellegre a kiadóba kérünk. 1281

Középkorú, független, jömegjelenésű földbírók kisfiának szerető anyját keresi. Komoly, jóerkölcsű nőnek felvilágosítást ad Bizony Ferenc információs iroda, Timisoara, Văcărescu 11. 1104

Vámmalom április 1-vei bérbeadó. Berlelein A. Taut. jud. Arad. 1200

Keleti és belöldi perzsaszőnyegek, dílháló modern ebédlő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai íróasztal, írógépek, Piano, rövid, keresztúros-zongora és rövid zongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést, ékszereket. Zalogkölcönt közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget adunk, olcsón hozszabbitunk, Tempo bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota.

HATSCHER

INGATLANFORGALMI IRODA

Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott)

TELEFON: 26-95.

Előnyös ajánlatok:

3.800 ezer: Fehér Kereszthez közel emeletes bérház, 36 lakás, cca 10 százalék jöv. — 2.500 ezer: körüti emeletes sarokbérház, 380 öl park, beépíthető telek, 2 nagy, 3 középnyagy ésszkomfortos, modern lakás, jó hozam, kedv. fiz. felt. — 2 millió: a városházához közel emeletes, modern, bérház 10 százalék hozam — 1.600 ezer: Consistorului-ucánál emeletes bérház, 2x3, 4x2, 2x1 sz., mind elő, fürdőszobás, parkettás és 5 kislakás, 600 öl kert, jó jöv. — 1.500 ezer: ugyanott 4 középnyagy, 2 kislakás, nagy front. — 1.200 ezer: marosparti villa, 2 és 4 szobás, kmirtos lakások, park. — 1 millió: ugyanott: emeletes villa, 2x3, 1x1, mind parkettás, fürdőszobás, lakások, park. — 850 ezer: II ker.-ben üzletes sarokház, 2 nagy, 9 kislakás, pince, közművek, 95 ezer hozam — 800 ezer: Urania táján emeletes, 2x3, 3x2, 3x1 sz., kompl. lakás, részben fürdő, parkett, 86 ezer hozam. — 700 ezer: Gloria-pályánál félemeletes bérház, részben fürdősz. lakások, 10 százalék jöv. — 600 ezer: kör. kat. templomi táján alapincézett, 2x2, 6x1 sz., kompl. lakás, közművek, jó hozam. — 550 ezer: a füzoltósnál, részben új, 3 és 2 szobás, fürdőszobás lakások, kert. — 450 ezer: Catedralei-térnél bérház, 1x3, 2x2, 1x1 sz. lakások, kert. — 400 ezer: Sagunatnál új, magasídsztes, hatlakásos bérház, esslg. rollók, kert, 10 százalék jöv. — 375 ezer: ref. templomnál négyszobás, elő, fürdőszobás, pince, kert — 320 ezer: seminariumnál 3 és 2 sz., kompl. lakás, közművek. — 300 ezer: a körkórházhoz közel új, magasídsztes, 2 lakásos, pince, esslg. rollók, kert. — 250 ezer: II ker.-ben 1x2 sz., parkettás, 1x1 sz. kompl. lakás, esslg. rollók. — 220 ezer: Tricotagenál 1x2, 2x1 sz. lakások, kert. — 180 ezer: A. A. tragyárnál, főuti, 1x2, 1x1 sz., alapincézett. — 140 ezer: a szerb templomnál 4 lakásos. — 90 ezer: pernyavai kétszobás ház, istálló, nagy kert és front — Kölcson betáblázásra. 1199

Hirdessen az Aradi Közlönyben